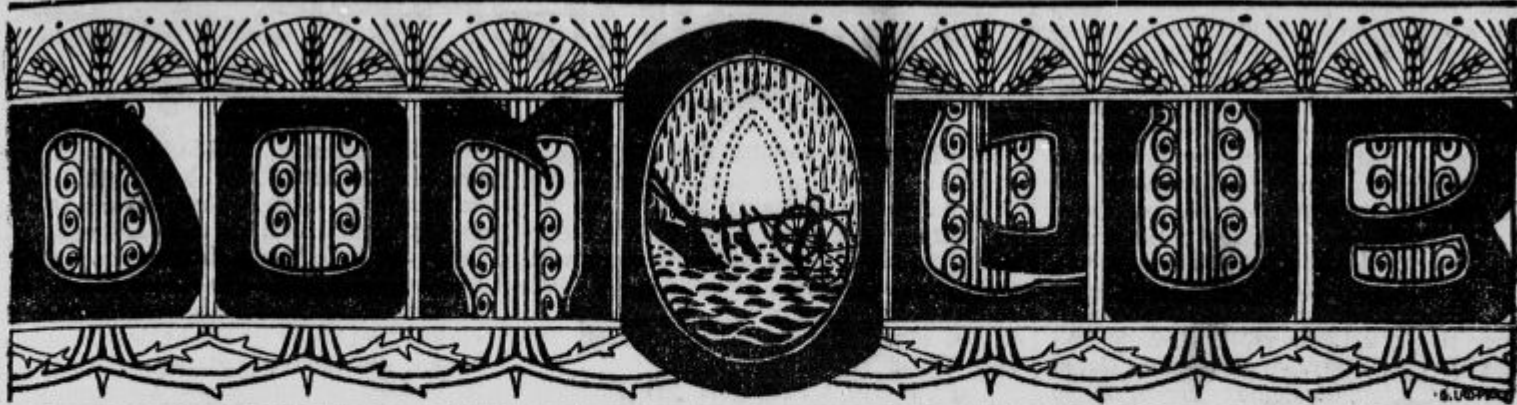

Izbaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vanka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Ljudstvo govori.

Občinske volitve so se začele. Dasi pri sestavljanju kandidatnih list prav veliko odločujejo gospodarski razlogi, krajevne razmere, osebne mržnje itd., vendar se tudi v glavnem pri občinskih volitvah hoče povdariti velika politična smer, ki jo ljudstvo hoče.

In občinske volitve, ki se vršijo sedaj po Sloveniji, so že v prvih začetkih pokazale, da je ljudstvo trdno odločeno do zadnjega braniti avtonomijo občine ter vedno bolj neizprosno v zahtevi, da Slovenci ne odnehajo prej, dokler ne dosežemo avtonomije, ki nam bo dala v skupnem okviru Jugoslavije samostojen postavodajalen pokrajinski zbor, samostojne finance in lastno, ljudstvu odgovorno upravo.

V nedeljo so se vršile občinske volitve v ljubljanski okolici in v kamniškem okraju. Izidi so za SLS naravnost sijajni. Ugotavljamo sledeče:

1. SLS je kljub strašnemu pritisku od strani vlade in od vlade plačanega časopisja dobila več glasov in več odbornikov kot pri zadnjih občinskih volitvah. Iz tega jasno sledi, da slovensko ljudstvo odobrava velikanski boj, ki ga vodi SLS proti centralizmu in korupciji, proti vsemogočnemu Pašiču, ki mu je država samo predmet izkoriščanja za belgrajsko poročilo, proti iskariotstvu liberalcev, ki so za velike denarje ponovno prodali slovenske davkoplačevalce in slovensko kulturo velesrbskim centralistom.

2. Iskarioti slovenskega ljudstva se niso skoro nikjer upali pokazati pod imenom lastne stranke: jugoslovanske demokratske stranke, to je liberalne. Temveč so se povsod skušali urinirati pod nedolžnimi imeni »gospodarskih«, »kmetijskih«, »delavskih«, »naprednih«, »združenih« list ter uporabljali krajevne spore in osebne mržnje v svojo korist. Kljub temu so do tal pogoreli. Prav mnogo jim je k temu pomogla Orjuna s svojim razbojniškim nastopom v Trbovljah in v Ljubljani. Belgrajski centralizem združen s korupcijo je v nedeljo zopet doživel strašno obsodbo. In mi moramo biti tega veseli. Zakaj vsak udarec oslabi njegovo moč in čeprav vemo, da je bilo in bo še treba mnogo teh udar-

cev, preden se bo zrušil, vendar vemo, da bo eden zadnji, pod katerim bo izdihnil svoje rokovnjaško življenje.

3. Samostojneži so pri teh volitvah skoro popolnoma izginili. Deloma so ostali doma, ker niso mogli sestaviti svojih list, deloma so šli z raznimi strankami, ki so proti SLS. Izdajstvo nad slovenskimi kmeti, ki so ga učinili samostojneži s svojim glasovanjem za centralizem, se vedno bolj maščuje nad njimi. Vrh tega nimajo nobenih voditeljev, nobene organizacije in nobene nesebične požrtvovalnosti. Samostojna stranka med Slovenci — je bila. Zervaj jo je rodil s stotisoči, ljudstvo jo je pokopalo.

Ljubljana proti nasilju.

V soboto zvečer je Ljubljana tako glasno protestirala proti liberalnemu nasilju in Orjuni, da je morala vlada mobilizirati veliko množico varnostnih čet, ki so zastražile ulice in zlasti Jutrovo tiskarno, da se je izbruh ljudske volje in odločnosti obdržal v pravih mejah. Ko bi pokazala vlada isto skrb v Trbovljah, ne bi bilo žalostnih dogodkov.

Za soboto zvečer je Zveza delovnega ljudstva, večina v ljubljanskem občinskem svetu sklicala sejo, da se posvetuje, ali naj se vloži priziv proti razpustu občinskega sveta ali ne. Obenem pa se je sklical protestni shod v hotelu »Union«. Shod pa je policija dve uri pred otvoritvijo prepovedala, in tako se je zbrala ogromna množica ljudstva na ljubljanskih ulicah, ki je klicala: Dol »Jutro«, dol Orjuna. Liberalci in Orjunci so se skrili po domovih, celo vse liberalne kavarne so bile prazne. Šele ponoči so zopet prišli Orjunci ter v velikih gručah napadali posamezne neoborožene osebe.

Pri seji občinskega sveta so govorili podžupan dr. Stanovnik, socialist Tokan in komunist Makuc. Govorili so zelo ostro proti razpustu občinskega sveta ter predlagali, da se priziv ne vloži, ker vedo, da pri današnjih razmerah ne bi bil ugodno rešen.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Bogokletno pisanje.

Svobodomiselno časopisje, ki mu danes pri nas prednjačijo Jutro, Slovenski narod in Domovina, nadaljuje zagrizen boj proti katoliški veri, cerkvi, duhovščini in vsemu delu, ki se ravna po katoliških načelih. To smo v Domoljubu že večkrat jasno dokazali. Vedno bomo opozarjali na te liste in njihovo divjanje.

1. Kako napadajo vero?

Na zvite način, kakor so jih pač zmogni svobodomiselci in framasoni, poskušajo izpodkopati v ljudeh versko prepričanje. Zdaj napadajo sv. očeta in pravijo, da je sovražnik našega naroda; drugič zopet po svoje razlagajo kakšne njegove odloke in dolžijo našo slovensko duhovščino, da se ne ravna po njih; zdaj stavijo našim škofom za zgled kake škofo iz drugih držav, češ pogledjte, kako so ti škofje dobri državljani, a nikoli ne priznavajo velikih del, ki jih naši domači škofje napravijo, ampak takrat imajo vse za hinavce, ki se samo hlinijo, da ljubijo svoj narod. Včasih tudi bolj očitno napadejo kako versko resnico, drugič pa zopet prikrito pišejo kake članke, v katerih modrijansko postavljajo za nepobitno znanstveno resnico nekaj, kar nasprotuje katoliškemu prepričanju (n. pr. tolikokrat beremo v teh listih, da se je človek razvil iz živali, iz opice (Slov. narod, 1. jun.). Drugič pa zopet smešijo verske obrede v raznih podlistkih ali zabavnih pripovedih.

2. Smešenje cerkvenih navad in obredov.

Naravnost ostudno je, kakor je smišlo Jutro v nekem svojem podlistku velikonočne procesije in jih proglašalo za hinavstvo. Gnusiti se mora poštnemu človeku, čeprav ni posebno goreč kristjan, kako se Slovenski narod (1. 6. t. l.) norčuje iz svetega leta.

Tako-le umazano norčevanje prihaja v svobodomiselni časopis: »Kebrovo leto da je zadnja postaja na križevem potu in da bo prihodnje leto sveto«. »V praksi ne bo več svetnikov in svetnic in nihče ne bo praznoval godu temveč bo vsa rdeča in god bodo imeli vsi ljudje hkratu celo leto. Svetniki so namreč le-

seni in ne pomagajo nič, zato jih je treba zbrati vkupe da prosijo za nas in našo deco. Po zemlji bodo hodile same procesije. Visoka odlikovanja in križci se odpravijo in umaknejo škupulirjem z rožnim vencem... Brez procesij ni dežja, brez dežja ne raste trava in ne rodi žito, brez solidarnosti in enotne fronte vseh svetnikov in svetnic božjih ni božje pomoči in brez veselje odveze vseh grehov, ki jo namerava pokloniti mati cerkev prihodnje leto sestradanim trpinom, ne more biti blagoslova v hiši, ne polne skledke kislega zelja na mizi. Tako so sklenili sveti oče v Rimu rešiti človeški rod vsega hudega in strašnega pogina. Da, si je mislila kronika domov grede, sveto leto in oči sveti — le trpini so na tem svetu prokleti.»

3. Ali ni to židovska nesramnost?

Na tak način smešiti katoliške verske obrede in cerkvene navade znajo le kakšni zelo propadli židovski listi. Ali kaže list, ki take sramotilne spise priobčuje, le količkaj spoštovanja do versko-cerkvenih obredov, ki izražajo tudi na zunanaj našo trdno vero v Boga v božjo previdnost in našo odvisnost od Boga. Ali ni najgrša hinavščina in laž, če potem ta list kdaž zatrjuje, da spoštuje vero, da se še baha, da je še bolj za vero kakor pa katoliška cerkev in njena duhovščina in da celo hoče vero proti njim braniti. Tisti list, ki sam tolikrat zagovarja predvsem gospodarstvo bogatašev, pa očita cerkvi da za reveže nič ne stori kakor kvečjemu da jih tolaži z raznimi obljubami. Vsak lahko vidi in vsak poštenjak tudi prizna, da so cerkev in njena duhovščina neizmerno veliko storile za reveže in bo tudi vedno storila, kar bo mogla, ker je to njena naloga! Vsak izmed nas lahko zabrusi temu časnikarju v obraz, da vedoma laže če trdi, da se raz prižnice nikdar ne oznanja darovanje za reveže» (Slov. narod 6. jun. 1924). Če bi le hotel oči odpreti in priznati bi moral, da cerkev v enem letu stori več za reveže kakor pa je združeno svobodomiselstvo storilo v vseh časih in vseh krajih.

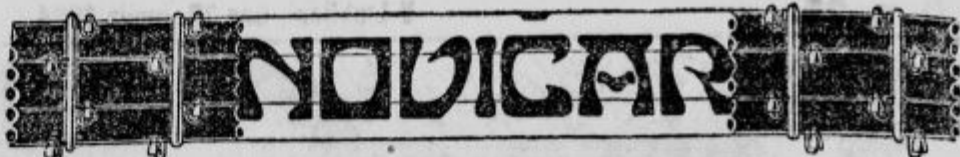
Če krščanski list imenuje rovanje in nečedno delovanje kakšnega svobodomišelnega voditelja s pravim imenom, tedaj je užaljenost in jeza neizmerno velika. Za kristalnočiste in najpoštenješe može in največje dobrotnike jih proglašajo. Čisto navadne ubijalce slavijo kot narodne mučenike, svetnike katoliške cerkve pa, ki so človeštvu vzor poštenega in presebičnega življenja in so se mnogi izmed njih popolnoma žrtvovali za reveže zapuščene od celega sveta, te pa imajo za prenapeteže, bolne in neumne ljudi in jih smešijo.

MLINAR

ki se razume na vsa opravila v manjšem mlinu SE ISČE. Ponudbe z navedbo zahtev in dosednjega službovanja na upravo »Domoljuba« pod »MLINAR štev. 3481« do 27. junija 1924.

Iščem deklo

pošteno in zdravo, za vsa hišna dela. Snažnost predpogoj. Nastop 1. julija. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »STALNO MESTO štev. 3465«.

d Prihodnjo nedeljo, dne 22. junija, je v Sloveniji treznostni dan. »Sveta vojska« je pred par meseci razposlala pozive, naj se ustanovijo, ozir. poživijo naše treznostne organizacije. Nekateri so se odzvali, drugi še ne. Prosimo znova: Porabite treznostni dan v to, ustanovite ali poživite treznostne odseke ter sporočite to »Sveti Vojaki« v Ljubljani.

d Na Limbarski gori pri Moravčah priredi Kmetiska zveza za politični okraj Kamnik v nedeljo, 22. junija ob 10 vsakoletni tabor. Poročajo poslanci. Pridite v obilnem številu.

d Sokoli prestopajo v Orjuno. Treznější in pošteni sokoli, katerih je pa žal vedno manj, z žalostjo gledajo propadanje sokolstva na korist Orjuni, v kateri se je zbralo med drugimi tudi že dokaj zločinskih elementov. Ko bo Orjuna propadla — in to je samo vprašanje časa, ker se družba takih ljudi nikdar ne drži daljšo dobo — tudi sokolstva ne bo več, da bi se o njem moglo resno govoriti. Za to se bodo imeli zahvaliti sokoli Orjuncem. — Nam je to prav.

d Orožje deli vlada svojim pristašem zlasti v Macedoniji kot pripravo na volitve. Ideja je hujša kot orožje in človekov odpor vstrajnejši kot batina. Zato so zastopji vsi upi.

d Orjuna je dobila državne podpore 200.000 Din iz žepa davkoplačevalcev. — Ljudje, ki so lansko leto trpeli ogromno škodo po povodnji, pa še sedaj, kolikor je nam znano, niso dobili državne podpore, da si plačujejo visoke davke.

d Zlato poroko sta prav slovesno obhajala na bikoštni pondeljek Janez Konečnik in njegova žena Neža na Lepi njivi pri Mozirju. Akoravno je že lani poteklo 50 let, kar sta nastopila zakonski stan, sta vendar še vedno krepka in zdrava. Zlatemu ženinu in nevesti želimo še dosti srečnih let!

d Redko slavlje. Dne 8. t. m. slavita v Kamni Gorici na Gorenjskem, Franc in Marija Marinske svojo zlato poroko v krogu širše družine (30 oseb). Jubilanta sta kremeniti gorenjski korenini, ter čila in zdrava; ter jima kličemo, naj ju Bog ohrani še mnogo lepih let!

d Kakršno življenje, taka smrt. — Našli so umorjeno truplo slovenskega fašista Antona Gorela (Kusa) dne 1. junija jutraj na cesti pod št. Petrom v piranski okolici v Istri. Svoje precejšnje premoženje je zapravljal z nepotrebnimi pravdami. Med sosedi je delal vedne prepire. Delo mu je bilo zoprno. Ustanovil je 1. 1921 »škvadro« slovenskih fašistov in se vedno bahal, da mu je ljubša fašistovska karabinka kot vsa Jugoslavija. Zaukazal je oblastno, da mora kanonik M. Škerbec, dekan v Kerkavcih, na velikonočni ponedeljek 1. 1921 v podružnici slovesno maševati za fašiste in jim pridigovati italijansko, češ da oni sedaj ukazujejo tudi papežu in škofu.

Ker se mu ni ugodilo, je povzročil 11. aprila 1921 napad 40 oboroženih fašistov na župnišče, ki so dekana za uho bili, suvali, pretepali in s karabinkami nanj streljali. — Nahujskani fašisti so poštenim kmetom zažgali seno in stočili vino po kleteh, in so cel mesec ob nedeljah v župni cerkvi med javno službo božjo s samokresji čakali, da usmrte dekana, če spregovori le besedo slovensko. — Ljudstvo je jokalo, a hudobnež se je zunaj cerkve krohotal nekaznovano. — Ker je nastopal povsod prenasilno, so ga fašisti 1. 1923 izključili. — Sedaj je našel lastno smrt. — Sumi se, da so ga fašisti radi vednih preprirov usmrtili. »Kateri za meč prijemajo, bodo z mečem končani«, — so prerokse besede Kristusove.

d Loterija. Dne 29. junija popoldne ob štirih bo v Salezijanskem zavodu na Rakovniku pri Ljubljani žrebanje velike loterije v korist svetišča Marije Pom. kristjanov. Zrebane številke se bodo potem objavile v raznih listih. Dobitkov je 1000 v vrednosti 50 tisoč dinarjev. Srečke — po 250 Din (10 kron) — se dobe pri »Vodstvu salez. sodruštva na Rakovniku v Ljubljani«. Kdor jih želi pravočasno dobiti, naj takoj piše ponje. Ker je namen loterije vzvišen, se bo gotovo vsakdo z veseljem poslužil prilike.

d Umrl je na Suhi pri Kranju posestnik g. Jakob Basaj, oče g. dr. Jože Basaja, predsednika Orlovske podzveze. Pokojnik je dosegel visoko starost in je bil zvest somišljenik SLS. Svetila mu večna luč! Prestalim naše iskreno sožalje!

d Poskušeni vlom v poštni urad. Iz Hrušice pod Ljubljano nam poročajo: Danes 13. t. m. ob 2 po polnoči so poskušali neznan tatovi vlomiti v tukajšnji poštni urad. Ko je hišni gospodar začel škripanje vrat, je planil iz postelje, da bi videl, kdo hoče s silo priti v hišo. Ko je stopil na prag, so jo uzmoviči popihali v temno noč. Domači so spustil dva psa z verige, ki sta takoj stekla v smeri proti gostilni, ki je stala odprta, a notri je bilo vse razmetano. Kakor je videti, so zlikovci šli samo za denarjem. Zato so vsekako skušali priti do plena v poštni sobi, a niso mogli izvršiti svoje črne nakane, ker jih je k sreči zaslišal gospodar ter preprečil tatvino.

d Umor na cerkvenem pragu. Kmetiški fant Josip Repte v Malem Bregu v Bački je snubil Julijo Obrodina. Ta ga je pa zavrnila in se te dni poročila z drugim. Ko sta novoporočenca po poroki prišla iz cerkve, ju je čakal Repte z nabitim revolverjem in oddal proti njima pet streliv. Julija se je zgrudila mrtva, njen mož je bil le lahko ranjen. Morilca so zaprli.

d Dopisov o blagoslovljenju novih zvonov prihaja toliko, da jih ni mogoče objavljati, posebno, ker so si popolnoma slični, deloma celo dobesedno. Zato naj dopisniki to vpoštevajo, zlasti ker smo lansko leto dobili mnogo pritožb v tem oziru.

MED BRATI IN SESTRAMI.

† Dr. Nada Slavikova. 11. t. m. je po daljšem bolehanju umrla v starosti 29. let hčerka sloven. narodnega delavca v Primorju dr. Edvarda Slavika. Pokojna Nada je bila zdravnica v tržaški bolnici, razen tega je bila tudi zdravnica slovenske zasebne šole pri Sv. Jakobu, kjer je s požrtvovalno ljubeznijo skrbela za slovenske otroke. Preostali iskreno sožalje, njej pa večni mir.

V Postojno je ob zadnjih binkoštnih praznikih prišlo približno 20.000 ljudi. Od teh si je ogledalo Postojnsko jamo okrog 15.000 ljudi. Samo jamska pošta je odpravila nad 25.000 razglednic.

Dr. Wilfan. Par dni za dr. Besednjakom se je oglasil v rimski zbornici še drugi slovenski poslanec, dr. Wilfan. V svojem govoru je odločno pozval vlado, da naj predloži zbornici točen obračun o svoji politiki napram tujejezičnim narodnostim v Italiji in da naj predloži za svojo manjšinsko politiko v bodoče natančen program. Dr. Wilfan je povdarjal, da je v interesu medsebojnega odkritosrčnega spoštovanja, da se slovan. manjšinam v novih ital. pokrajinah ne kratijo njihove narodnostne pravice. Kakor so svojčas ital. oblasti trdile, da je dobrobit peščice Italijanov v Dalmaciji v interesu Jugoslavije in Italije, prav tako in še bolj je v interesu obeh istih držav dobrobit Slovanov pod ital. krono.

Predilnica v Podgori bo postala veliko podjetje, ki bo zaposlovalo, ko bo dokončano, okrog 5000 delavskih moči. V podjetju bo stalo 2600 avtomatičnih statev. Podjetje bo imelo oddelek pa prejo, tkalnico, barvilnico in mehanično delavnico. Lastnik podjetja je tržaška tvrdka Brumer. Pri vseh delih so z malimi izjemami zaposleni domačini.

VOJASKE ZADEVE.

Vprašanje: Moj najstarejši sin bo letos pozvan na nabor. Ali ima kot posestnikov sin za slučaj, da bo potrjen, pravico do skrajšanega roka, ker je to najstarejši sin in imam še druge sinove, od katerih drugi je star 17 let? Koliko časa bo moral služiti pri vojakih in ali je treba vložiti posebno prošnjo za skrajšani rok? A. P. P.

Odgovor: Vojni zakon določa: V družini, kjer je več sinov, služi prvenec skrajšan rok, ako izmed ostalih bratov ni še nobeden star 17 let, ko je prvenec potrjen. V rodbini, kjer ima prvenec mlajšega brata, ki pa je že 17 let ali več star, pa služi prvenec in še en brat polni rok, tretji pa služi skrajšan rok. V vašem slučaju bo služil prvenec polni rok, če je drugi sin že star 17 let. Prošnje za eventuelne ugodnosti rekruta ni treba vlagati, dokler ta ni potrjen, ampak mora kar ustmeno prositi naborno komisijo ob priliki nabora.

Vprašanje: Prišel je na dopust mladenič, ki služi že 16 mesecev. Kam se je treba obrniti, da bi se mu dopust podaljšal. Kako je treba prošnjo kolkovati. — A. P. H.

Odgovor: Za podaljšanje dopusta se morate obrniti na poveljnika polka, pri katerem mladenič služi. Prošnjo je kolkovati s kolkom za 5 Din.

POLITIČNI ZAPISKI

NAŠIM ZAUPNIKOM NOVOMEŠKEGA OKRAJA!

Ali ste poučili volivce, katera skrinjica bo na voliščih naša? Če še niste tega storili, povejte našim, da je v Zagradcu naša skrinjica druga, v Trebnjem pa tretja. V vseh ostalih občinah je naša skrinjica prva in druga. — Preskrbite si v bližini volišča agitacijski lokal, kjer bodo dobivali agitatorji navodila, če bo treba kakega zapanca iti osebno iskat in pripeljat na volišče. Volivni imenik morate imeti v dveh prepisih: enega ima predstavnik naše skrinjice na volišču, eden mora biti v agitacijskem lokalu. Namestnik predstavnika naj izmenja svojega tovariša okoli 2. ure in vzame seboj imenik iz agitac. lokala, da more volivni odbor popoldne na podlagi imenika, v katerega je dopoldanski predstavnik zaznamoval vse one, ki so že volili, poskrbeti, da pridejo še zaostali. — Pazite dobro, da se ne bodo godile pri glasovanju nezakovitosti. Vsak slučaj kršenja vol. zakona ali volivne svobode mora priti po Vaši zahtevi v zapisnik. Za stare omeogle naše volivce preskrbite vozove. Tudi kolo Vam bo dobro služilo pri agitacijskem poslu, kjer to dopušča teren, zato imejte v agitacijskem lokalu vsaj eno kolo na razpolago. — Naša parola bodi: Vsi naši na volišče!

p Sprememba vlade. Pašiča skrbi, če bo mogel do 20. oktobra vzdržati strahovlado, ki jo je s svojimi slovenskimi in hrvaškimi pomagači pričel po državi. Radikali v Vojvodini in Črni gori se puntajo posebno radi tega, ker sedi v vladi Pribičević, ki povsod odstranjuje iz uprave radikale in nastavlja svoje pristaše. Tudi slovenski radikali so zelo razburjeni radi imenovanja velikih županov, ki nista iz radikalnih vrst. Najbolj pa Pašiča skrbi dvor, ki ni zadovoljen z nekaterimi ministri. Zato skuša Pašič dotične ministre izriniti iz vlade, pa se gospodje ne premaknejo. Posebno Kojić, ki mu očitajo velike goljufije na račun države, se trdno prijemlje ministrskega stolca.

p Velik Jugoslovan. Ljubljenec velikega patriota dr. Žerjava in Orjune veliki župan Vilko Baltić se je pisal, ko je še hodil v šolo, Wilhelm Baltitsch. Dosledno — zakaj liberalcem je Culukafer iz Afrike ljublši kot Slovenec.

p Vse razpustiti. Liberalci na Slovenskem in Hrvatskem dobro vedo, da nimajo nič ljudi za seboj. Z ničem se pa volitve ne dajo delati. Tudi Orjuna ni tako močna, da bi pomagala Iškarijotom na konja. Zato Pribičević misli, da bi bilo najbolje, da se ljudem, ki ne razumejo iskarijotstva, prepove voliti. Zato Pribičević predlaga, naj se Radićeva stranka razpusti. Nato bi se seveda razpustila tudi SLS. Z drugimi besedami: Hrvate in Slovence je sploh treba razpustiti in Pribičević ter Žerjav bosta mirno spala v zlatem velesrbskem naročju.

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

NAZNANILA

n Iz novomeškega tajništva SLS. Volivni odbori SLS! Določite zaupnika, ki bo na dan volitev 29. junija prinesel točen rezultat volitve: število volivcev, število oddanih glasov za posamezno listo in število izvoljenih odbornikov vsake stranke. Poročila naj prinesejo zaupniki v tajništvo SLS (tiskarna Krajec). To velja posebno za one občine, ki nimajo v bližini telefonske postaje. Tajništvo bo odprto do 11 zvečer.

n Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju se je te dni preselilo v dosedanje prostore Ljudske posojilnice Celje, hotel Beli vol, I. nadst. Naslov ostane torej neizpremenjen, ker se nahaja pisarna v sosednjih prostorih. Tajništvo daje kakor doslej tudi vnaprej brezplačno pojasnila v vseh davčnih, vojaških, pravnih, zapuščinskih, pokojninskih in drugih zadevah. Obračajte se za nasvet na vaše tajništvo.

n Evharistični shod v Grobljah pri Domžalah. V dneih 12. in 13. julija t. l. bo v Grobljah pri Domžalah evharistični shod za kamniško dekanijo. Pevska zveza bo po svojem okrožju sodelovala s vsemi svetnimi in cerkvenimi zbori pri sv. maši, procesiji in litanijah. Spored je določen sledeči:

a) Pri sv. maši: 1. Premrli: Mašna št. 8 kot lani pri Katoliškem shodu. 2. Pojte hribi in doline kot lani v Ljubljani. 3. Vilar: Ti sam Gospod iz Sl. presv. Evharist. št. 11. 4. Sattner: Kraljica miru (Vsi pojemo) iz njegove zbirke. 5. Jurkovič: Sv. Ciril in Metod kot lani pri Katoliškem shodu. 6. Povsod Bogal!

b) Pri procesiji: Več evharističnih pesmi, ki jih sporočimo pravočasno priglasenim zborom, ki bodo peli v skupinah pod svojim vodstvom različne pesmi.

c) Pri litanijah ljudsko petje: 1. Marija Mati ljubljena iz Cecilije (eno- in dvoglasno). 2. Premrli: Pridi molit o kristjani (C. gl.) 3. Zahvalna iz Cecilije in 4. Povsod Bogal! 5. Odpevke pri litanijah po v Breznici.

Te pesmi naj poje vsi udeleženci! Zato naj se jih začno takoj učiti in naj jih odsej pri vsakih litanijah poje, da jih bodo vsi znali. Lepo prosimo č. župnijska predstojništva, vodstva Marijinih družb in vse gg. organizacije, da nas podpirajo. Z vajami začnite takoj!

Priprave vodi č. g. Pirc, misijonar v Grobljah. Po vsa pojasnila in, če treba po note, se obračajte nanj ali na prof. Bajuka v Ljubljani, Cesta na Rožnik št. 29.

Zbori, ki bodo sodelovali pri sv. maši in procesiji, naj vsaj do 20. junija javijo v Groblje: a) koliko pevk, b) pevcev, c) kdaj bo prišlo v Groblje, da moremo vse potrebno urediti.

n Podružnica Jugoslovanske Matice v Radovljici priredi v nedeljo, dne 22. junija 1924 ob 4 popoldne na glavnem trgu javno tombolo v korist Jugoslovanske Matice. — Ker je to narodno-obrambno društvo navezano na požrtvovalnost članov in vsega občinstva, pričakujemo, da bo udeležba častna, da se mu opomore do žaželjenega uspeha.

Izjava. Obžalujem in preklicujem vse, kar sem očitala Alojziju Jermanu iz Velike vasi. Storila sem to v razburjenju in nimam povoda mu kaj nečastnega očitati. — Velika vas, 10. junija 1924. ROZALIJA KODERMAN.

Mlinarji, pozor! V našem dam MLIN na 4 tečaje, poleg gospodarsko poslopje in stanovanje, event. tudi prodam. — Več pove MARIJA KRAŠNA, Studenec št. 1, pošta DOL — Domžale. 3364

p Spada v družbo. Proti ministru Kojiću je radikalni poslanec Tadija Pantović dvignil obtožbo velikih goljufij na škodo države. Kojić pa je stvar mirno vtaknil v žep in še nadalje ostal minister kljub temu, da mu Pantović očita, da je mnogo milijonov dinarjev pospravil v svojo velesrbsko malho.

PO SVETU

Francija. Zmaga levičarskih strank pri volitvah 11. maja t. l. ni bila velikega pomena samo za zunanjo francosko politiko, marveč še veliko večjega pomena za notranje politično življenje francoske republike. Posledica zmage levičarjev ni bila samo odstop Poincarejeve vlade, ampak tudi odstop Milleranda, predsednika francoske republike. Millerand je bil izvoljen l. 1920. Po franc. ustavi traja predsedstvena doba 7 let in je bil Millerand potemtakem odstopil tri leta prezgodaj. Odstopil pa je zato, ker je videl, da nima več večine poslancev za seboj. Borbo proti Millerandu so začeli skrajni elementi radikalno socialistične stranke (139 poslancev). Takoj po volitvah so ti zahtevali, da mora poleg Poincareja odstopiti tudi Millerand, trdeč, da je bil pri volitvah poražen nacionalni blok, katerega oče ni Poincare, marveč Millerand. Njihovi borbi se je pridružila še socialistična stranka (102 poslanca). Socialisti so stari Millerandovi nasprotniki, ker je bil on nekoč njihov voditelj, ki je pa uskočil v meščansko vladno in zapustil socialistične vrste. Zanimivo je, da Herriot, voditelj levičarskega bloka, sploh ni hotel sprejeti mandata za sestavitve vlade, dokler Millerand ni podal svojega odstopa. Tako je torej prišlo do tega, da je 11. t. m. Millerand odstopil. 13. t. m. je posebna narodna skupščina, ki sestoji iz zbornice in senata (skupaj 884 glasov), volila novega predsednika. S 5515 glasovi je bil izvoljen za predsednika republike kompromisni kandidat levice, dosedanji predsednik senata Doumergue. S tem je najtežji del francoske notranje politične krize, ki je nastala po volitvah 11. maja t. l. odstranjena. Sedaj je na vrsti Herriot, da sestavi delovno vladno.

Albanija. Albanska država obstoji od l. 1920. Pokret za njeno neodvisnost so začeli albanski nacionalisti, ki so se šolali na zapadu. Po prizadevanju Anglije je bila Albanija sprejeta v zvezo narodov. V verskem oziru Albanija je zelo raznolika. Na severu žive v pretežni večini katoličani, katerih je približno 90 tisoč ali 10 odstot. vsega albanskega prebivalstva. Albanski katoličani so najnaprednejši državljani, med katerimi je tudi narodnostna zavest najjačje razvita. Pravoslavnih živi v Albaniji 150 tisoč ali 20 odstot. ter žive večinoma v južni Albaniji. Muslimanov je okrog 600 tisoč ali 70 odstot. Albanija je republika, ki pa še vedno nima ustave. Od svoje ustanovitve pa do danes ima še vedno konstituantno (ustavotvorno) skupščino, ki ni zmožna dati državi končnoveljavne ustave. — Državlјanska vojska, o kateri smo zadnjič pisali, divja še vedno dalje. Vstalem se je posrečilo, da so porazili tiransko vojsko; vlada je pobegnila v Italijo. Novi vladi, ki se je že tudi javila belgrajski vladi načeluje škof Jan Noli. Od nove vlade je odvisno, ali ji bo uspelo organizirati državo.

Kovačnica zelo dobro idoča, z lepim stanovanjem, se odda v najem. Poudarje na upravo lista pod »Kovačnica št. 3423«.

SIROM · DOMOVINE

DVOR PRI ŽUZEMBERKU.

Pretočeni petek smo pokopali našega dragega župana Josipa Primeca. Ob odprtem grobu smo se vsi s hvaležnostjo spominjali neumornega dela tega značajnega krščanskega moža. Njegov pogreb je prišel, da se tudi politični nasprotniki rajnega niso mogli ubraniti vtisa, da je občina s tem možem, ki jo je z ljubeznijo in poštrevnostjo vodil skozi dolgih 15 let, zgubila delavca, ki ga ne bo moč nadomestiti. — Da bi bili vsi tako značajni, kakor je bil on! Na smrt bolan je srčno želel tudi oni bližnjih volitvah videti, da bi volili za njegovega naslednika volili moža krščanskega prepričanja, pristaja Slovenske ljudske stranke in da bi nihče ne volili samostojne stranke, ki je kmetska izdala in ga prevarila. To je sadnja želja in oporoka blagega moža. — Moške in fantje, ki vam je svet spomin plemenitega moža, ne pozabite na to njegovo oporoko. Za svojo čast, za svobodo izžemanega ljudstva, za svoje verne prepričanje, za avtonomijo Slovenije vrnite na sv. Petra in Pavla dan krogljico v prvo skrinjico. Tudi nikar ne nasedajte slobno sleganim klevetam nasprotnikov, ki vas hočejo o tem, kar ste vi na svoja lastna ušesa slišali, prepričati, da ste napak slišali in vas tako imeti za tepčke. Pa se sami. — Tako boste možu, ki ste ga ljubili, izpolnili zadnjo željo in pokazali, da imate v stejem sren tisto redko vrednost, ki ji pravimo hvaležnost.

SORA PRI MEDVODAH.

V soboto so občinske volitve. Volite vsi listo Slov. ljudske stranke, ki ima drugo skrinjico. Na nasprotni listi so taki možje, da jim nikakor ne moremo zaupati občine v roke, saj so spravili na listo še takega, ki je bil že tri dni zaprt zaradi poljske tatvine in ga je moralo glavarstvo črtati iz liste in tudi voliti ne bo smel. Moške in nasprotni liste so tudi razširjevalci in dopisniki Kmetijskega lista in Domovine, to je liberalnih listov. Kdor bo volil nasprotno listo, pokaže, da se strinja s tem, kar so uganjali Orjunci v Trbovljah, in s tem, da bi liberalni učitelji učili kršč. nauk v šoli, na način, kakor na Igu. Torej vsi na volišče in spustite krogljico vsi v drugo skrinjico, ker le na tej listi so pošteni, zaupanja vredni in resni ljudje!

KOMENDA.

Na vse načine se trudi šolska oblast, da nam pokvari naše otroke posebno s tem, da nam v zadnjih dveh letih pošilja menda najslabše učne moči. Zanimivo toda vse graje vredno je delovanje naših liberalnih učiteljev in učiteljic. Učitelj Josip bi rad vse popravošlavlil in posrbil, zato otroke kar prekrščuje, n. pr. mesto Andrej — Pravo, mesto Lucija — Ljubica itd. Da se deklicam prikupi, jim kupuje »cukerčke«; v prodajalnah pravijo, da je on najboljši odjemalec. Če mu je kakšna deklica posebno všeč, pase z njo krave, ji kupi tudi pomaranč in če je treba, se malo »pocuka« z njo — tako nam pripovedujejo otroci. In koliko žog je upeljal z Lahinjo, oziroma koliko denarja je spravil iz žepov staršev za žoge in »cukerčke« in koliko nereda napravil na šoli! Poskušal je s svojimi zvestimi pristaji in tovarišicami odvracati otroke od krščanskega nauka stema, da jih je zapisal k sokolskemu naraščanju, a pametni starši so mu prekrizali račune. Za dečke, ki so pri orlovskem naraščanju, pa ima izraze, ki jih tukaj ne moremo zapisati in batine, tako da sta dva trpela že telesne poškodbe. Seveda zna ta »naprednjak« s svojimi zvestimi lepo udrihati čez »farje«, škofa, papeža in Cerkev, najbolj v oštarijah, ko se mu jezik razveže. Najbolj pa se je pokazal ta svobodnjak s tem, da je v šoli vprico otrok klafal tako, da niti zadnji pobalin ne klafa tako. Ena liberalna gospodična pelje otroke na izlet in jih uvrsti po parih, dečka z deklico; otroci se pa potem v šoli tožijo; ta je pa rekla, da imam jaz tega... V cerkvi jih ne vidimo, dveh učiteljev sploh nikoli. Ena tudi še niti naša državljanka niti in ti učitelji agitirajo s polno paro za »Zvončeka«, ki se tiska v Učiteljski tiskarni, kjer je čezdo vseh pro-

tivskih časopisov in knjig in pretepaške Orjune. Starši, zapomnite si tole: Ne zaupaj takim učiteljem in učiteljicam svojih otrok več, kar ravno morate! Ne daj niti pare za Zvončeka, ki govori lepo le o naravi, o Bogu pa molči! Če imaš le količikaj ljubezni do otroka, ne pušči ga pod nobenim pogojem k sokolskemu naraščanju! Izprašuj doma otroke natančno, kaj učitelj ali učiteljica govori v šoli, sicer ti bodo vse otroke pokvarili popolnoma. Vi »napredni« učitelji in učiteljice si pa zapomnite tole: Tudi če ostanete prihodnje leto še pri nas — ker stem dopisom smo vas le priporočili našnjim oblastem — vas bomo najnatančneje nadzorovali, da nam ne boste nedolžnih otrok zapeljevali na noben, četudi zahrbtnen načel! Ugleda pa vam tako ne moremo vzeti, ker ga nič nimate!

Herriot, predsednik nove francoske vlade, ki se hoče z Nemčijo pobotati in se približati Rusiji. Nova vlada je precejšnje jamstvo, da se bo v Evropi ohranil mir.

STANGA PRI LITIJI.

Koliko poštenja in kako malo zaupanja imajo med nami petolizniki prežganskega Cveka, kaže posebno to, da se niso upali poštenim potom pridobiti naših mož za svojo listo, ampak z goljufijo — potvarjanjem podpisov. Prvi občinski svetovalec in največji ljubljeneček Cveka, posestnik Žust, ki je razširjal debele laži o županu Galetu, je našemu možu tako-le povedal skrivnost, kako da je prišel na Cvekovo listo: »Ti Adamovc, podpisani si na naši listi, sem te jaz podpisal, pa če te kdo kaj vpraša, reci, da si se sam.« Tako-le so pokazali, kakšnih sredstev se bo posluževala Cvekova družba, da se bo pela na županstvu pesem samostojneža Cveka, če bodo naši možje volili Pangretovo listo. Moške, če si nočete nakopati novih krivic od Cvekove strani, vrnite krogljice v PRVO skrinjico in pokažite s tem, da hočete, da tudi v bodoče vodijo občino značajni možje.

TREBELJEVO.

Po vojski so razni liberalni priganjaci večkrat poskušali pri nas uveljaviti brezverska načela, ter občino spraviti pod liberalni klobuk. Spodletelo jim je vselej, ker te župan

Gale vedno stal na straži z dobro organizirano armado Kmetijske zveze. Sedaj pa hoče nad občino zagospodariti mož neiskrenih namenov. Ta mož je prežganski organist Cvek, ki bi lahko mnogo storil za mirno sožitje občanov in preporod našega ljudstva, pa dela ravno nasprotno, prikrito sicer, pa vsak pameten človek ve, da vse huiškanje izvira iz njegove gostilne. On ne živi toliko svojemu poklicu kakor gostilni. Pri nas se posebno v prvi luči kaže, kako veliko zlo je gostilna, četudi jo ima organist za priboljšek. Alkohol je oni demon, ki spravi ljudstvo v boj zoper svoje prepričanje, zoper mir in zadovoljnost. Naše ljudstvo je že mnogo krivic pretrpelo od Cvekovih strani, pa odpustilo mu je, vendar pozabljene niso še vse krivice, o katerih tukaj ne govorimo. Čudimo se samo, da hoče ta mož uničiti župana Galeta, ki se je v najtežjih časih boril za naše pravice in nas reševal iz zank, ki nam jih je nastavljal Cvek, da nismo propadli pod bremenom raznih dajatev. Gnusna je agitacija Cvekovih privrženec, ki z najgršimi lažmi jemljejo čast Galeta, da bi vzbudil nezaupanje med ljudstvom. Cvek pa si umiva roke kakor Pilat in kriči, da je nedolžen. Za svoje podle laži bodo razni Cvekovci agitatorji dobili plačilo na pristojnem mestu, potem se jim ne bo več ljubilo govoriti o goljufiji župana Galeta in podobnih reči. So to možje, ki so rohneli, da »fajmoštrova« ni treba v obč. odbor, ki vlačijo svojega dušnega pastirja po brezverskem listu, ki hodijo v drugo laro med službo božjo agitiraj v cigarete pred cerkvijo kadit, ki se potegujejo za moža, ki ga je samo profit, blagor občine pa deveta briga. Kdo bo šel s takimi? Vestni možje gotovo ne!

POLHOV GRADEC.

V nedeljo 22. junija se bo vršil slovesen blagoslov novih farnih zvonov, ki bodo po teži in upamo tudi po lepoti glasov enaki prejšnjim, ki so bili znani daleč naokoli. Hvala gre vnetim župljanom, ki so po večini prav radi prispevali za nove zvonove in Pograjskim rojakom v Ameriki, ki so prevzeli stroške za tretji zvon. Bog plačaj vsem, posebno še rodbini Trobec v Ameriki za veliku dar. — 15. junij je bil pri nas pravi mir, ker nismo imeli volitev. Bile so nepotrebne, ker je bila ena sama lista, ki jo je vložila naša stranka.

SELA PRI KAMNIKU.

Nabralo se je zopet nekaj novic, ki naj gredo med svet. Letošnja pozna pomlad bo ajdovo setev najbrž onemogočila. Sadno drevje je lepo cvetelo in veliko obetalo, dalo pa bo jabolka v precejšnji meri, hrušk manj, drugje sadja pa le bolj za pokušnjo. Mnogi čebelarji še vedno pričakujejo rojev in niso nič kaj zadovoljni. Zadržna nevihta nam je napravila veliko škodo na žitu. Tako lepo in bujno je rastle, pšenica v cvetju. Hud veter in močan dež seminčja pomešan s sodro je pa vse

MILO „GAZELA“ ODTEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI
 vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

podrl in k tlom potlačil. Gmajne in gozdovi se praznijo, da je joj. Za gorjance edini dohodek. Kaj bo čez nekaj let? Za občinske volitve je bila vložena ena sama lista, znamenje, da vlada med nami soglasje, ki je za nas kmete zdaj tako potrebno. Naše društveno življenje se počasi in mirno razvija, nova lepa urejena knjižnica s čitalnico je članom na razpolago; imeli smo že mnogo skioptičnih predavanj. V cerkvi je orglarski mojster Fr. Jenko iz Mengša orgle popolnoma prenovil, prestavil in z novima spremenoma izpopolnil. V nedeljo — Alojzijevo — 22. junija bo pri večernih blagoslovljenih in mali cerkveni koncert. Igral bo na orgle tudi največji slovenski umetnik na orglah preč. g. St. Premrl. Pela bosta mešani in moški zbor. Potem je v dvorani fantovska igra »Naprednjak ob Kongu«.

ČRNI VRH NAD POLHOVIM GRADCEM.

Za občinske volitve v Črnem vrhu je bila vložena samo kandidatna lista Kmetijske Zveze brez kompromisa.

JANČE NAD LITJO.

V nedeljo 15. t. m. je na Jančem javno nastopil »ta novi župan« Pangre. O njegovih manierah smo že marsikaj slišali, da pa zna tudi Orjunce posnemati, smo videli na lastne oči. To pot je namreč napadel obč. slugo, ko je razglašal pred cerkvijo uradne razglase, na tako neokusen način, da se je ljudstvo zgrajalo in če se ne bi bil pomiril, ne verjamemo, če bi odnesel zdravo kožo. Naši možje pa so znova spoznali, kako so imeli prav, da niso šli v zanjke Cvekovih ljudi. Odločno pozivamo vse počtene možje trebeljske občine, če hočejo, da naz ne bo komandiral Cvek po raznih Pangrelih, Spanih in »vse časti vrednih« Jerihatih, naj 29. junija spustijo krogljice v PRVO skrinjico.

SMARJETA.

Pucelj, mesar iz Vel. Lašč, nas je bil obiskal in imel shod pred mesnico ozir. »štalo« »tovariša« gostilničarja Jožefa Ilvarja. Poslušalcev, med katerimi je bilo veliko naših, je imel okoli 100. Udrihal je v svoji navadi čez Slov. ljudsko stranko in zvrčal krivdo neznosnih razmer na njene poslance. Dobro mu je odgovarjal in pobijal njegove lažne trditve g. kaplan Zalokar. Ker je branil resnico, so ga najete samostojne surovine zmerjale, dejanske suvale, da so se zgrajali vsi pošteno in še celo nasprotniki. Ko je kaplan hotel govoriti, so samostojne začeli kričati. Morda so bili nekateri že pozabili na grde prizore, katerih so bili pred leti krivi samostojneži, a. pr. ob volitvah kmetijske podružnice, občinska pisarna, cerkvena zastava itd. Zda se je zopet videlo, kakšni suroveži so pristaši samostojne kmetijske stranke! Naredite na dan volitve, t. j. 12. julija, s temi ljudmi temeljit obračun! Noben pošten, treznomisleč mož, fant naj ne voli SKS! Župan naj bo v župniji Smarjeta! Pa ne Moletov ate, ker to bi pomenilo iz dežja pod kap. Spustite krogljice v DRUGO skrinjico!

IZ KRANJA.

Naše okolišane-somišljenike bo zanimalo, kako se pripravljamo za občinske volitve, ki bodo 21. junija. Nastopajo tri stranke: SLS, JDS in Gospodarska stranka. SLS nastopa samostojno in brez kompromisov, počteno in odkrito s svojim znanim programom splošne pravičnosti vsem stanovom in slojem. JDS pa poznate; edini program, ki ga niso nikdar menjali ti ljudje je: kolikor mogoče veliko lastnega dobička pod pretezo narodnosti, rodoljublja in prosvete ter s pomočjo laži, zaviljanj, nasilja, groženj ter Orjunc, tako zverinsko proslavljene dne 1. junija v Trbovljah (slučaj Fakin). Na tak način se hočejo obdržati tudi v Kranju do sedanjih mogotci in koristolovci pri občinski upravi. Z grožnjami se lotovajo delavcev in kmetijskih posestnikov s Save, pa tudi s obljubami, če tako boljše kaže. G. župan in drugi veljaki hodijo od hiše do hiše, stiskajo roke in zahtevajo častno besedo, da bodo volili samo nje ali pa vsaj ostali doma. Liberalci — pa častna beseda! Kdaj so še ti strankarji držali častno besedo, bodisi pisano ali izgovorjeno? Pa od drugih zahtevajo častno besedo! Vrste JDS je zapustilo mnogo pametnih in poštenih mož, ki ne odobravajo liberalnega počet-

ja ne v občini ne drugje, a klerikaleci nečejo biti, jim ta ali ona točka ni všeč v našem programu. Ti so napravili precej močno Gospodarsko stranko, ki je liberalcem zelo neoljuba, ker ti bivši JDSarji vedo mnogo tajnosti te stranke in njenih veljakov, pa se boje, da ne bi pokazali tega gnova v prvi luči. Odtod ta jeza na novo stranko! Da naa klerikalece sovražijo kakor zelenega pajka, je itak samo obsebi umevno, kakor naj so sicer liberalci? — Nasa, SLS skrinjica, je tretja, al istovetna z Gospodarsko stranko, da ne boste zamenjali. Varuh naše skrinjice je dobro znani posestnik in gostilničar g. Ivan Kumer, p. d. Zorčev. Tja vrnite svoje krogljice in pomagajte, da saj dobro preidesmo liberalno trdnjavo korupcije in nasilja. Pridite na volitve vsi do zadnjega moža! To bodi naš protest proti liberalnemu zločinškemu nasilju dne 1. junija v Trbovljah in proti vsem krivicam, ki smo jih doslej trpeli v kranjski občini. Vi okoliščani pa pomagajte ukrotiti to zalego liberalnih lažnivcev in nasilnikov s vestnim izpolnjevanjem gesla: »Svoji k svojimi«

KOSTANJEVICA PRI KRŠKEM.

Naši liberalci hočejo pri občinskih volitvah zopet poskusiti svoje srečo, ki jih je že pred leti zapustila. Postavili bodo 2 skrinjici: »gospodarske« in »agrarnske«. Na »gospodarske« sami ne upajo veliko, ker še vsak ve, da se pod tem imenom skrivajo liberalci, samostojneži in kar je še drugih drugih nasprotnikov slovenskega kmeta in avtonomije. Več si obetajo od »agrarnske«. Na to listo so za priprave naložili nekaj voč podpisov takih, ki dosedaj niso bili liberalci. Zgodila se jim je pa nesreča — in taka nesreča se liberalcem kaj rada zgodi — da so našo ljudi napisali tam zadaj, da čisto gotovo ne bodo izvoljeni. Le par so jih dejali nekoliko bolj apredaj, da bi se lepše videlo. Steli pa bodo vse za agrarno oddane glasove med tiste, ki so soper avtonomije in podpirajo srbski centralizem. Sedaj obetajo, da bodo delili državne-kleštorske njive in travnike, če zmagajo. Njih agitatorji pa so sami dobro prepričani, da iz tega nič ne bo, četudi bi bili izvoljeni čisto sami agrarci. Saj občinski odbor nima nobene pravice, deliti državna posestva. To vemo tudi drugi. Zato tudi agrarno ime ne bo pomagalo in bo njih skrinjica 13. julija zvečer skoraj tako prazna kakor so prazne sedaj njih obljube.

SMARTNO PRI KRANJU.

Za občinske volitve, ki bodo pri nas na sv. Petra in Pavla, je vložil pet list in sicer: 1. Gospodarska stranka (liberalna), 2. Kmetijska zveza in tri delavke. Naša je tretja in četita delavka. Možje na naših listih, ki bodo izvoljeni, nam jamčijo, da se bo v občini pametno gospodarilo in da se ne bodo po nepotrebnem obdavčili kmetje, hišarji in obrtniki. Zasluga naših mož odbornikov je, da se še letos niso zvišali direktni davki na 50 odstotkov, kar so predlagali liberalci in samostojni. Letos so se naši liberalci in samostojni zopet združili v Gospodarsko stranko. Nosilec te liste je gostilničar Križnar (Faktor); pri agitaciji mu je vsaka laž dobra; tako n. pr. laže o sedanjem županu Bašarju, da prejema župan invalidsko podporo, pa ni prejel invalidnine še krajcarja ne. Nadalje, da bi on zastopal županovo, sedanjii župan pa vleče plače nad 40.000 K. Res dobi župan za tajniške posle, katere sam opravlja, letno 4800 Din, pa je malo verjetno, da bi »judenbuška« žrtve zastoj opravljala tajniške posle. Ze lanske leto je predlagal zvišanje direktnega davka. Pa g. Križnar ima še več drugih ran, ki ga skele, da le včasih pejamra, tako n. pr. ga skrbi Sokolski dom; pravi, da je še 1 milijon dolga in da je treba plačevati visoke obresti bankam. Seveda, če bi zasedel županski stolček, bi se mu ta rana vsaj nekoliko ohladila, toda gorje ljudstvu! Možiček tudi rad grozi. Stric, zaveden naš mož, mu ni hotel predati fižola in ljudje poslušajte, on se je prav po orjunski metodi izrazil, če bi bila vojska, bi te tja dal, da bi te prvega ustreli. Revček! — Prav primerno so mu v Bitnju povedali, ko je kupoval fižol, da naj ga le veliko nakupi za dan sv. Petra in Pavla. — Možje in fantje! Če vam je

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
 A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10.

kaj za vaše gospodarske koristi, če hočete, da bodo v občinskem odboru pametni in nepristranski, vložite v krogi v drugo, tretjo ali četrto skrinjico! Gospodarska stranka naj pa gospodari v Školakem domu!

SELA PRI KAMNIKU.

Nagla smrt je doletela Kavsarjevo mater. Šla je k družbeni sv. maši, bila je namreč pridna članica Marijine družbe žena. Pred cerkvijo se ji pa vlije kri in pljuč, da pade na tla. Zene-družbenice jo odnese v mešnarjo in tam kmalu nato izdihne. Prejela je še sv. odvezo in sv. poslednje olje. Umrla je v visoki starosti 81 let vsled hude nade, ki ji je že prejšnji mesec povzročila, da so ji je nekaj krvi vili. Naj v miru počiva pri svoji nebeski Materi! Na kvaterno soboto je trikrat prigmela toča nad naše grife. Hvala Bogu, da ni dolgo razsajala! Vendar je pa napravila precej škode. Vse kito, ki je bilo v najlepšem cvetju, je polčeno in zvihrano in še precej otolčeno.

PODGORJE PRI KAMNIKU.

V nedeljo, 15. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve, pri katerih je dobila lista SLS vsa odborniška mesta. SKS je dobila 6 glasov in nobenega odbornika. Niti kandidati sami je niso volili! Samostojni Janes Svetlin je zaman brusil pete, komaj da si ni zdrsal nog do kolen in je zopet enkrat ob županski stolček. Našim možem-volilem v čast moramo povedati, da so čvrsto držali fronte SLS, ker ji zaupajo, saj dobro vedo, da je ona edina res prava zagovornica in braniteljica pravic slovenskega ljudstva. Zaveš, da je od vstrajnosti odvisna zmaga slovenskega ljudstva, nas je vodila preteklo nedeljo in nas bo tudi v bodoče.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Kaker običajno se je tudi letos pod vodstvom samestojnih kolodvij doletel za Binkoštno nedeljo izlet »preko gorec. Kako se pri tem izpolnjuje nedeljska dolžnost si lahko mislimo. S to družbo je šel oprtan s nahrbtnikom tudi mizar Ignac Klementič. Ko so prišli do Vrbove, je slednjemu postalo slabo in kmalu nato tudi umrl. Zapušča nepreskrbljeno družino. Da je izlet istega dne odpadel, se skoro razume.

KOMENDA.

(Spominj na ustanovne dni Orla in izobraževalnega društva v Komendi) Ko so pri nas pred 15. leti otvorili »Društveni dom«, zbirališče Orlov, dvorano predavanj, oder iger, tedaj je nastopil kot slavnostni govornik — tako berem v društveni kroniki — na zeleno okrašenem odru pod orjaško črešnjo dr. Krek in govoril takole: »Slavnostni govor bodi društveni dom, ki bo govoril o pomenu tega dne še takrat, ko ne bo več nas in ne tistih, ki so ga postavili. Ta dom naj bo trdnjava, kjer se bo zbiralo ljudstvo, ki se hoče boriti za svoje pravice; toda ne samo trdnjava, ampak tudi prijateljski dom, kjer bodo mladeniči istega mišljenja sklepali prijateljstvo, katero pozneje ne bo zrahljala nobena sila. . . . Kdor tega ne razume, ta sploh ne razume društvenega življenja. . . . Pred nekaj desetletji so na deželi bili redki, ki so brali časopise; takrat so govorili »špicasti« jeziki: »Kaj boš bral, branje je neumnost.« Danes pa, ko že skoro vsak bere, pa nastopajo prav tisti in govore: »Kaj hodiš v dvorano, to je neumnost.« Če je bilo prvo govorjenje neupametno, je bilo drugo še bolj.»

Resnične, v življenje segajoče so bile te besede. Po 15. letih društvenega življenja, orlovskega življenja mi je že marsikdo, ki se je s pravim namenom udeleževal dela v organizaciji, rekel: »Tu sem bil rešen, sicer bi se bil zgubil v oštariji, in slabi družini, tu sem dobil načelno izobrazbo.« Te priče po 15. letih govore slavnostni govor še naprej, ko ni več dr. Kreka, ki je povedal te misli in marsikoga, ki je sodeloval pri otvoritvi.

Organizacija je trdnjava. . . . Smelo trdim: Če bi ne imeli v naši župnijski organizaciji, verskih, kulturnih, Orla, bi bila naša župnija ena zadnjih, ker sovražniki vsega, kar je krščanskega, liberalni svobodnjaki, brezverni učitelji in v zadnjem času celo učiteljice, vsi ti in še drugi so se močno zaganjali v naše ljudstvo in še delujejo proti vsemu, kar moramo imenovati katoliško. Toda razbili so si glave, drugi si jih sedaj razbijajo in njih ugled v kraju je enak — ničli.

Mladeniči istega mišljenja so sklepali v dvorani prijateljstvo, katero ni zrahljala nobena sila, ostali so naši močje in stoje danes v prvih vrstah cerkvenih, prosvetnih, gospodarskih in političnih organizacij.

Da se znova navdušimo za naše vzore in cilje, za naše lepo četudi trdo delo, bomo na dan sv. Petra in Pavla, 29. t. m. blagoslovili orlovsko društveno zastavo, ki nosi geslo: V Veri stojim, v Upanju hodim, v Ljubemni zmagujem.

RAJHENBURG.

Velike svečanosti smo obhajali dne 2. julija 1914 v Rajhenburgu. Pobožno-veselo je bil razporežen tedaj precejšen del slovesnega povelja. Vršilo se je namreč ta dan slovesno posvečenje veličastnega Marijinega doma, naše prelepe Lurške cerkve, katero je pomagal postaviti mladane ves slovenski narod s svojimi prostovoljnimi prispevki. Deset let torej poteče letos, odkar je odprt ta božji hram pobožnim vernikom, častilcem Marijinim, in odkar deli Marija tu zemljanom obilne svoje milosti. Premnogi so iskali in tem času pri naši Lurški Materi utehe in tolažbe. Premnogi so ji tudi iz srca hvaležni za njeno pomoč. Ob desetletnici posvečenja tega njenega hrama se ji hočemo zopet svečano pokloniti in ji zopet hvaležnim srcem zagotoviti svojo globoko ljubezen in neomejano udanost. V ta namen se bode obhajal v Slovenskem Lurdu — v Rajhenburgu celtedenski misijon od 25. junija do 2. julija pod vodstvom čč. gg. misijonarjev od Sv. Jožefa nad Celjem. Cel teden bodo imeli torej verniki od blizu in daleč lepo priložnost, da se pokažejo pred Lurško Marijo, da se navdušijo zopet za njeno čast, se ji zopet posvetijo in izročijo v varstvo. Iz srca želimo, da bi bil omenjeni teden od 25. junija do 2. julija res pravi Marijin teden v Rajhenburgu, da bi Lurška Gospa mogla one dni z veseljem gledati na velike množice svojih romarjev in častilcev, in da bi bila »rimska procesija« na večer pred 2. julijem veličastna manifestacija naših srčnih čustev velike ljubezni in udanosti do Marije.

ČRNUČE.

Izid nedeljskih dogodkov pri nas je naslednji: Oddanih glasov je bilo 165, od teh je dobila Kmečka zveza 54 glasov oziroma 3 odbornike, Delavska zveza krščansko-socialnega delavstva 41 glasov oziroma 2 odbornika in Kmečko delavski blok 70 glasov oziroma 4 odbornike. Pod zadnjo firmo se skrivajo nekateri nezadovoljnejši, ki niso prišli nikjer do vpoštevanja. Prepričani pa smo, da bo delo v novem občinskem odboru uspevalo, saj je koncem koncev vodila ene kot druge predvsem želja, da se povzdigne dobrobit občine.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

Možje in fantje! Dobro ste držali. Naša zmaga je sijajna. Pokazali ste v nedeljo, da ne marate liberalnih sleparjev, pokazali ste, da nasilje, ki ga izvaja peščica liberalcev nad Slovenijo, le krepi naše vrste. Očiten dokaz naše zavednosti in vstrajnosti so nedeljske volitve. SLS je dobila 234 glasov in 15 odbornikov. Delavska lista je dobila 88

glasov in dobi 6 odbornikov, za gospodarsko listo (orjunako) pa je glasovalo 67 volivcev in dobe 4 odbornike. Če pomislimo, da je imela SLS v sodanem odboru le 6 odbornikov, nasprotniki pa 10, vidimo, da je naša zmaga sijajna. Nasprotniki sedaj lahko vidite, da na lepi Jezici ni mesta za liberalce in orjunc. Naše vrste so močne in strajne, Demokratske psovke in nasilje nas ne omajajo, ampak le še bolj utrdijo. Na psovkanje »Domovinec in »Jutr« in na nasilja liberalcev bomo še odgovorili s tem, da se bomo tudi na gospodarskem polju strnili, kakor smo združeni politično. Naše ljudstvo je disciplinirano. Če bodo pri tem nekateri tukajšnji liberalci čutili neprijetne posledice, naj se zahvalijo Domovinarjem, Jutrovcem in svojim »voditeljem«. Psovkanja je dovolj, nasilja tudi, zato smo pripravljeni na odgovor, ki ne bo baš prijeten za vas, sovražnike našega ljudstva!

METLIKA.

Marsikatera prilika je že zbrala letos Metličane k hrupnim, tudi par dni trajajočim prireditvam. Nedavno so se pa pojavili letaki, ki so vabili vse poštene fante Belokrajine na fantovski dan k Trem faram za 9. junija. Kaj bo to? Metliške stene takih letakov niso vajene in noč jih je vedno vzela. A kljub temu je bila udeležba sijajna — tudi iz Metlike. Zganili so se naši fantje od Gorjancev do Kulpe in pokazali, da tudi poštenje in navdušenje za kršč. načela upa na dan. Nekaj ganljivega je bilo, ko so se vozili na okrašenem vozu krepki fantje Mar. družbe iz Suhorja z razvito Marijino zastavo in petjem skozi Metliko. Tudi fantje Mar. družbe iz Metlike in Radovice so hiteli z zastavo k sprejemu v Rosalnice. Urejene vrste fantov, na čelu metliški orlovski odsek, ki je vodil vso to prireditev, so čakale gostov, ki so prihitali iz cele Belokrajine in tudi od drugod. Prišlo je zlasti lepo število Karlovčanov. Z orlovskim praporom in številno četo Orlov na čelu, z zastavami Mar. družb in z društveno godbo iz Semiča se je pomikal krasen sprevod od slavaloka pri kolodvoru v gorenjo cerkev. Slovesno sv. mašo je daroval g. župnik v pok. M. Nemanic, cerkveni govor pa je govoril g. kaplan Andrej Ile iz Črnomlja. Po večernicah se je vršil na prelepo okrašenem prostoru pod lipami fantovski tabor, ki ga je otvoril vrli predsednik metliškega Orla br. M. Pečarič, vodil pa g. kaplan A. Vovk. Tabor so pozdravili: g. dekan J. Pavlovčič, g. poslanec J. Nemanic in g. dr. C. Brajša iz Karlova. Glavni govornik g. dr. J. Basaj je razgibal množice v razumevanje in navdušenje za fantovske organizacije. Nato se je vršila na okusno prirejenem telovadišču orlovska telovadba, ki je zela splošno občudovanje in pohvalo. Priščno prosto zabavo je prekinil dež in je bila potem omejena le na notranje prostore soseskine hiše. Prireditev je minila v primeren času, kar je že na zunaj loči od drugih prireditev našega kraja. Bila je to tudi prva prireditev v naši okolici, kjer so nastopili Orli in metliški odsek je na lep uspeh lahko ponosen. Naj omenj, ki je plamtel ta dan v srcih naših fantov, gori in naj poživi fantovske organizacije v naši lepi Belokrajini!

LEŠE.

Nevarno se je ponesrečil naš vrli somišljenik Jakob Langus iz Pecačica 7, ker so se v sredo, dne 11. t. m. nanj zvrnili hodi. — Bog mu daj kmalu ozdraveti!

BUKOVICA PRI ST. VIDU NA DOLENJSKEM.

Pri nas smo pa tako napredni, da imamo tudi listo radikalne stranke. Pa zelo smo radovedni, ali oni »možje«, oz. fantje, ki so to listo podpisali, vedo kaj so podpisali ali ne. Povemo jim, kaj so podpisali: prav nič drugega kot to, da so povsem zadovoljni s sedanjim režimom: da je prav, da ima Slo-

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

renija razmeroma več davkov kot Srbija; da je prav, da naši tantje služijo po Makedoniji, Crni gori in Srbiji; da je prav, da naše bolnike mečejo iz bolnišnic in podpisali so, da je njim čisto prav, da je Slovenija molzna krava za Belgrad. Ljudje božji, menda ne bo niti eden tako nepreviden, da bi spustil kroglice v skrinjice radikalne stranke —; pač, vodi jo nekdanji vesel komunist, sedaj radikal Veseli!

AJDOVEC.

Bojak ajdovski, ki njemu samemu ni nič na tem, kdo in kako vodi občino, pač pa mu je pri sreči blagor dobrih ajdovskih občanov, podaja s tem par navodil, po katerih naj bi se občani ravnali pri volitvah. — Poglejte, Ajdovčani, kako enotni ste bili nekdanj — in ni bilo prav hudo, da si je bila občina revna. — Sedaj pa je občina postala bogata — 9200 Din letne najemnine za lov bo občina dobivala skozi pet let. Pa poglejte, kako je ta vsota ljudi in darov vladila: kar tri liste za občinske volitve so bile sestavljene. — Pačite, ljudje božji, komu, kakšnim ljudem boste izročili pri volitvah to občinsko premoženje, da bo res občina imela kaj korist od tega. Menda ja ne onim ljudem, ki so oziroma prijatelji znanega Carlija, menda ja ne onim, za katere agitira kak tujec, ki od drugod pride v občino in hoče domačine komandirati, da bi take plesali, kakor on gode. Bodite previdni, da se ne boste pozneje ob prekanem spoznanju kesali. V sredi v slati skladi, pravi pregovor; tako tudi srednja skrinjica bo najbolj varna in ima naslov Slovenske ljudske stranke. Na dan volitve boste odločili, katerim ljudem zaupate za 3 leta 110.400 K. Glejte, da bo občina res imela kako korist od te vsote! Bog Vas šivil!

TEMENICA PRI ST. VIDU NA DOLENJSKEM.

Naiš nasprotniki, — Fajdigov Francelj in njegovi so pa iznajdljivi, ali pa lahko rečemo sviti. Tako so hoteli s sestavo svoje — liberalne — liste in loviti podpise, češ: za Slovensko ljudsko stranko, pa so ji menda dali naslov Ljudska stranka in a to besedo hoteli preslopiti naše poštene temeniške občane gor od Pustega javorja pa doli do Dolonje vasi. In so res pregovorili nekaj naših mož, da so — zapolnjeni srevda — podpisali njihove liste, v odbor pa itak ne bodo pristili, ker imajo že drugi, Ostanek, Fajdigov Francelj in Jar taxa mesta v listi, da bodo oni izvoljeni, če bi bili volilci res tako kratkovidni, da bi sploh to liste volili. Kaj ne veste, občani zakaj gre pri vsaj tej reči? Sola gotovo ne igra majhne vloge pri tej zadevi — v Temenici naj bi bila, tako hočejo. — Nikar torej ne spustajte 29. junija kroglice v Fajdigovo skrinjico, ki bo prva, ampak v drugo in tretjo, ki sta pravi listi naše resnično slovenske stranke.

ŠENČUR PRI KRANJU.

Pri občinskih volitvah v nedeljo ima naša Slovenska Ljudska Stranka prvo in četrto skrinjico. Prva je za spodnje vasi, četrta pa za zgornje vasi. Volilci ne dajte se begati od nikogar, najmanj pa od Krca in njegovih pristašev! Naša skrinjica je prva in četrta! Izbrati moramo na ta dan iz naše občine sramoto, da bi se nadejali komandirali v njej liberalni centralisti, kakor so Krca, Železnikov in podobni ljudje. Poglejte sosednje občine! V Preddvoru se volitve nič ne bo; tam je postavila listo samo Slovenska Ljudska Stranka; liberalcev še toliko ni, da bi listo sestavili. Poglejte Cerklje ali Predoslje, vse v ogromni večini v taboru SLS! Samo pri nas hoče še par ljudi delati tlako kranjskim škricem in brezvercem, ki mečejo krščanski nauk iz šol in prodajajo našo Slovenijo Žerjavovim centralistom! Izdajavec slovenskega ljudstva je vsak, kdor bi volil Krčovo listo! Dal ji je ime: Gospodarska lista, v resnici pa je Pašiceva, centralistična in demokratska. Pa tudi naše somišljenike v Senčurju svarimo: Bodite previdni! Tu je postavila svojo listo neka Kmečko-delavska zveza. Lepo ime, toda ime je po cenil Mi vemo samo to o njej, da agitirajo zanjo nekdanji največji nasprotniki Slovenske Ljudske Stranke! Pa še to vemo, da bo Žerjav in Belgrad štel vse zase in za centralizem in za Orjance, kar ne bo Slovenske Ljudske Stranke. Delavci, obrtniki in kmetje iz Senčurja, ali boste volili stranko, ki jo bo Orjanec Žerjav štel za svojo! Pojdite, pa vprašajte delavce-trpne v Trbovljah, po čem je tam delavska kril! Zato pa volite vsi prvo

skrinjico, ki je skrinjica Slovenske Ljudske Stranke!

KAMNIK.

Volitve se bližajo. V nedeljo 22. junija bodo Kamničani in okoličani postavljeni na tehtnico. Ta dan bo pokazal, ali so volilci toliko politično nabrskani, da znajo samostojno misliti, ali pa so oddali svoje možgane v najem, da drugi namesto njih mislijo. Dogaški zadnjih dni jasno pričajo, da pameten in razsoden človek z liberalci in Orjanci ne more iti. Da, naravnost naroden greh učini oni, ki odda svoj glas njim. S tem pokaže, da odobrava in soglašajo s koruptivnim, nasilnim in brezpravnim režimom. Zavedati se je treba, da so te volitve tudi velikega političnega pomena. V Belgradu bo Pribešević po glasovih, oddanih liberalcem, štel svoje pristaše in odobrovalce današnjih razmer.

PODZEMELJ.

Pomenimo se, kakšnega šupana hočemo! Vsi soglašamo v tem, da nikakor ne takega, ki zanemarja svoje dolžnosti občanom in občini na škodo (spomni se slušaja glavo bika na Giršihah) in misli le na svoj šep, četudi pri tem občina izgublja ti-sočake (kar pričuje občinski lov in zapuščinska zadeva G. Ršthla). Kaj, mar zato dobiva letnih 6000 kron nagrade, da bi se v občini norčeval, jim brezobzirno in protizakonito paševal ter tako občino izžemal in izkoristil? Ne! Sicer pa so ljudje spoznali šupana; in če so se prvi smetili, ker so izvolili gostilničarja, se zdaj ne bodo. Čuj, ali ne škripa vsakdo od jave, ko mora za navaden certifikat poleg oblačne take 1.75 Din plačati še pol litra vina! In če je potem slučajno že zašel v družbo pivcov, kjer je bilo treba dati še in še za pol litra? Zdaj pa računaj: v letu si gonil v semenj en par volov dvanaestkrat: treba je bilo 24 certifikatov po 1.75 Din, kar znaša 42 Din; a vselej, kadar si šel k šupanu po certifikate, si plačal pol litra vina po 450, kar je 450 Din $\times$ 12 = 54 Din; skupaj 42 Din + 54 Din = 96 Din, in to samo pri pol litru vina! Kaj pa, če si kupil več? Glej, stroški za certifikate so v enem letu narasli preko 100 Din, pa brez koristi, za prazen nič — ker volov n. pr. sploh prodati nisi mogli! A v občini je pač sto takih mož, ki so enako trošili kot ti; torej 100 $\times$ 100 Din, kar znaša do 10.000 Din! Čemu ti izdatki in kam so romali? Ne v občinsko blagajno, marveč v šep šupana-gostilničarja! Izgovor: »Nikogar ne silim za pijavce — ne velja. Srevda, v obraz ni rekel: »Daj za pol litra vina, ali pa certifikata ne dobiš, — pač pa priljubljen: »Ne, za pol litra boš dal, kajne!« — Vprašamo: ali ne znači tak stavek v ustih šupana, ki ima nekaj moči v občini in bi ti lahko nagajal kakorkoli že, če ne bi kupil pol litra vina, ali ne znači toliko, kakor da moraš kupiti? Še tole: v Gradcu je gostilničar pri kolodvoru iztočil preteklo leto okrog 60 hl, dočim je gradski šupan celih 123 hl! — Ali zdaj razumete, zakaj se šupan-gostilničar trese, da šupanskega stolčka ne zgubi? Ali zdaj umejete, čemu je šupan-gostilničar pred volitvami tako dober in radodaren s veseljami, pečenimi janjci in vinom? Ali zdaj vidite, zakaj je tak šupan tako hud, če se kaplan vilka v volitve in mu štrene moža? Mar zdaj spoznate, čemu tak šupan prav po oštarijsko napade v umazani »Domovino« (št. 21. t. l.) vse farane, češ, da so še vedno preveč farovski? — In farovski boste vse dotlej, dokler ne boste zahajali trumoma v njegovo gostilno! — Se vam potem še čudno zdi, če se tak šupan loti celo ošudnih laži, kakor da bo po izvolitvi za šupana osidral pri fari orlovski dom — on, ki vas je ravno prej ozmerjal kot preveč farovške!?! — Moške! Šupana, ki vas, svoje soobčane, javno sramoti po časniki, njega boste obsodili dne 2. julija. Tedaj vsi brez izjeme na volišče, da spustite kroglice v našo skrinjico in izvolite za šupana poštenega kmeta in ne gostilničarja, kmeta pri fari, v središču občine — in ne v lozi pri močvirju!

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

Ni veliko občin na Kranjskem, ki bi imele tako nisko občinsko doklado kot jo ima občina Trata, namreč samo 50%, dočim imajo mnoge druge po 400 odstotkov in še več. Kljub temu pa naša občina nima nobenega dolga in ima še denar. Zahvala za to gre pristašem SLS, ki so imeli dosedaj večino v občinskem odboru, posebno pa dosedanjemu šupanu Francetu Uršič, po domače Presereu na Hotovljah. Pa tudi sicer pomaga šupan občanom, kjer more, včasih še v lastno škodo. Sam kmet, pozna najbolje težave kmetškega in delavskega

stanu. On bo tudi pri občinskih volitvah, ki se bodo na Trati vršile 26. junija t. l., varuh skrinjice SLS, ki bo prva. V to naj vrže vsak kroglico, kdor hoče občini dobro in pošteno misli. Nasprotna stranka v občini je stranka liberalnih trgovcev in gostilničarjev in nekaterih nezavednih kmetov, ki mislijo, da so kaj več kot drugi, če se obežajo liberalcem za škrice in berejo brezverske »Jutroci« ali »Domovino«. Če smo prav poučeni, so se zopet prekrstili, in se ne bodo imenovali več liberalci ali demokrati, ampak napredni. Sicer bi jih pa nasi zavedni pristaši spoznali, če bi tudi nastopili brez imena. Kjer Boština iz Gorenje vasi gode, Paštinik pa ljub svoji starosti po njegovi »vizi« pleše, tam so tla »nabiksanac« z liberalizmom. Liberalci so pri Poljanski elektrarni dovolili »Sokol-skemu« domcu v Gorenji vasi znižane cene na škodo zadrugnikov; če bi prišli v naši občini na krnilo, bi najbrž kaj podobnega na škodo občine ukro-nili. Zato vsi na volišče in vsak naj vrže kroglico v prvo skrinjico Presereu! To zahteva naša katoliška zaveza in pa blagor občine. Če bi bil Presere zadrla, ga bo nadomestoval Franc Potočnik in Hotovelj, po domače Nacov Francelj.

KOVOR PRI TRZICU.

Dne 21. maja lanskega leta je bilo ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo, katero imamo. Eno leto je popolnoma mirovalo, a sedaj se je pa začelo poživljati, nabirati se začeli fantje in moške najprej po domači vasi in potem še po okolici darove za potrebno brizgalno in druge potrebščine, tako da bode v slučaju požara moglo nastopiti. Dne 6. julija imajo prvo veselico z bogatim areo-lovom v ta namen.

Dne 25. julija imamo pa občinske volitve. Nastopile bodo tri stranke: 1. Slovenska ljudska stranka, 2. Kmetsko obrtna SLS in Delavska stranka. Začeli so se pravi volilni boji, kateri so pa namenjeni le proti SLS. Kmetsko-obrtna je sestavljena iz vseh različnih strank, kakor demokratov, sokolov, samostojnežev in nekaj naših mož, na čelu naš dosežani šupan. Delajo z vse paro na volilce, da bi dobili čim več glasov in tako več odbornikov. Ko se je ista sestavljala prišel je iz Trzica šupan Lončar s svojo gar-do, da jim je dal navodila, kako naj se sestavi in kako naj se imenuje. Prvič so jo krstili za napredno gospodarsko, ta ni šla, drugič so jo krstili za samo gospodarsko, tudi ta se jim ni obnesla in potem so naredili Kmetsko-obrtno SLS, to pa samo zato, da bi čim več pristašev SLS preslepili, da bi jih volili. Eden kandidat od Kmetsko-obrtno stranke se je sam izrazil, da je SLS privlačna sila, zato so ji pa dali ta napis, za katerem se pa skrivajo razni demokrati iz vseh vrst. Zato pa volilci pamet in nikar jim ne verjemite in jih ne volite. Volite le vsi listo Slovenske ljudske stranke. Pri volitvah bo naša skrinjica prva.

ADLEŠIČI NA BELOKRANJSKEM.

Pri nas so dve občine: Tribuče in Adlešiči. V Tribučah je bila vložena samo kandidatna lista SLS. Torej je v polovici župnije Adlešiči smagala na črti SLS. V drugi polovici župnije Adlešiči je pa bolj amesano. Tu so bomo pa s skroglicami igrali. Postavljene bodo tri skrinjice. Moške, pristaši SLS, čujte pesmico:

Vprašaj le delavca, vprašaj orača:

prva je skrinjica, ta je domača

druga se židovski tuje blago,

dobro premisli, da škoda ne bo.

Niš ne pomisli, odločno na plan,

v prvo izpusti, da svetel bo dan.

Ni dolgo, kar je iz naše župnije umrl neki Nikolaj Črnič, v starosti 108 let. — Dne 6. maja 1924 so Bojančani, ki spadajo v občino Adlešiči, praznovali sv. Jurija. So namreč pravoslavne vere. Ob tej priliki jih je obiskal višji šolski nadzornik Engelbert Gangl. To pravoslavno cerkevno prošenje so pomagali proslaviti tudi viniški Sokoli. Slavlje je bilo zaključeno četrta dan. Teklo je po grlu in po mizi. Saj tudi lahko. Slavili so menda mirovno slavlje. — Dne 23. decembra 1923 se je vnela ljuta bitka na Bojancih med pravoslavni kmeti in neoboroženimi katoliškimi delavci. Katoliški delavci so bili popolnoma neoboroženi. Padle je približno 100 strelov. Bojančani so bili pred sodiščem oproščeni pod krinko zaščite javne morale. Živijo minister Niko Zupančič.

SV. KRIZ PRI KOSTANJEVICI.

Ljudje s liberalnim mišljenjem se sploh smatrajo za napredne tudi pri nas. Pogledimo samo nekoliko, kakšna je ta njihova naprednost. Na binokostni pondeljek sta imela v Bušeti vasi svetokriška naprednjaka Hrovat Pepl, ki se trudi za župan-eki stolček in reducirani ljubljanski liberalni uradnik, ki bi tako rad postal občinski tajnik, shod, bolj skritven seveda, da naši ljudje za njega niso prav vedeli, saj se naprednjaki sploh boje, da ne bi kdo odkrito razjasnil njihovih laži, na katerem sta jasno pokazala svoje naprednjaštvo, pa bušeški Golobič seveda tudi. Svetokriški liberalci delajo ne proti svoji, ampak proti bušeški šoli. Bilo je na shodu nekaj njihovih pristašev, ki so zvesto poslušali njihove besede, dasi tudi njihovi otroci hodijo v bušeško šolo. Svetokriški liberalci ne delajo torej proti svoji šoli, saj hodijo v njo njihovi otroci, ampak proti bušeški. Kaj nim mar bušeška šola! Otroci te okolice naj le ostanejo tepci, kaj nam mar. To je tista sebična ljubezen, ki sama sebi dobra hoče, drugim ne. V oči jih bodejo stranišča, o katerih smo že spregovorili, da so bila neobhodno potrebna. O tem ne govorimo več. Pač pa pozivamo Golobiča, naj nam pove odkrito in jasno, kdaj je bilo dogovorjeno in sklenjeno, da se bo delal pri bušeški šoli nov vodnjak. Ako tega ne dokaže, ga smatramo za lažnivec in bujskača. Sploh pa povemo eno, da bodo naši ljudje vedeli in naprednici Golobič tudi, če ne ve. Najsi bo tudi župan liberalac in ves odbor in krajni šolski svet, če je pri šoli kaj potrebnega, gre šolski vodja lahko preko njih. Okrajno glavarstvo pa občini samo sporoči, koliko in koliko potrebuje šola in občina mora dati, pa naj sede tudi sami liberalci zraven. — Obetali so ljudem tudi travnike. Kje jih imajo do dobili? V kostanjevski graščini. Saj veste, kako bo državni centralizem delil polja, saj se breziško graščino ne morejo razdeliti. Le v avtonomiji je upanje, liberalci so pa Zerjavovi pristaši in centralisti. Sicer pa niso naši liberalci ljudem obljubili travnikov, ampak samo, da bodo delali na to, ako ne, jim vedno to lahko očitajo in v nos vržejo. To jih ne bo bolelo, liberalci je za tako stvar neobčuten. Vsak, ki bo volil liberalce, ni avtonomist, ampak pomaga do večje moči centralizmu, da bo Belgrad še nadalje nas obiral, dokler nas ne bo obral do golih kosti. Kdor bo volil liberalce, peha ne samo samega sebe, ampak tudi svoje lastne otroke za prihodnost v centralistično jama in v pogubo. Ako Slovenci sami ne bomo imeli zavednosti in če bomo sami klečeplazili pred centralizmom in s tem pred Belgradom, bomo vedno sužnji.

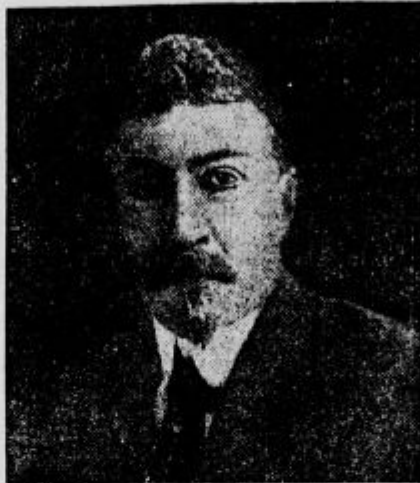
KRASNJA.

Dne 1. junija t. l. so se naši samostojni demokrati s Strukljem na čelu osokolili ter privedli javen političen shod, ki je končal s tem uspehom, da je liberalcem samim izkopal le še večjo jama, ki so jo mislili izkopati SLS, pa so sami vanjo padli. Natepli so se gospodje liberalni demokrati iz Ljubljane, Kamnika, Domžal, Dobra itd. Učitelj Ormek jih je pozval, da prekolnejo SLS, no, pa je prokletstvo padlo na liberalce same. Nastopila je cela vrsta liberalnih govornikov, in lejavno je, ugotoviti, kdo je najbolj lagal, kajti v lažeh, obrekovalanju, zavijanju so se kar kosali, kdo bo hušji. Ni vredno, da se zapišejo imena liberalnih veljakov, samo ime krtinskega učitelja Šmajdka naj se objavi, ki je nasilno vzel ključ farne cerkve, tako, da je moral orožnik nadenj, da je Šmajdek ukradeni ključ vrnil. S svojim shodom so liberalci doživeli popolno polomijo vključ revolucije, ki so s njimi na shodu grozili. — Dne 29. junija imamo pri nas občinske volitve. Kdor pošteno s svojo pametjo zna misliti, ne bo volil Struklja in njegove stranke in sicer zato ne, ker prvič, stranka, kateri pripada Strukelj, je vele-srbska, ki bi najraje Slovence in Hrvate vtopila v črni vode. Drugič, ker stranka, kateri Strukelj pripada, je stranka nasilja, krvoprelitja, popolnoma protiljudska stranka, ki ne prizna ljudstvu nobenih pravic. Tretjič, ker stranka, kateri pripada Strukelj, je brezverska in protiverska stranka, kar so liberalci dovolj jasno znova pokazali na shodu dne 1. junija, kjer so se norčevali iz sv. pisma in žudežev, sramotili in obrekovali papeže, in celo o samem Gospodu Jezusu Kristusu bogokletno govorili. Četrtoč zato ne, ker že Strukelj zmaga, bo cela občina stokala pod komando in strahovladno ene same t. j. Golovec-Strukljeve žlahte. Petič zato ne, ker Struklju je samo za komando, nič pa za koristi občine, kar je Strukelj že mnogokrat dokazal na pr. pri lovu, pri občinski poti, ki pelje proti

vasi Koreno, katero pot si hoče Strukelj prilastiti, četudi je zarisana v občinski mapi. Može! Mladenci! Vsi volimo SLS! Ta stranka je sares slovenska, je sares ljudska in krščanska stranka. Proč s Strukljem in njegovo protiljudsko stranko!

KRŠKO.

Občinske volitve za obširno krško občino bodo v nedeljo, 6. julija. Voliti je 83 odbornikov, volilo se bo na dveh voliščih: v Krškem in pri Sv. Duhu. Vložene so tri kandidatne liste: SLS, JDS in SKS. Skrinjica Slovenske Ljudske Stranke (Kmetke Zveze) bo druga, ker je tako žreb odločil. — Volilci, v nedeljo, 6. julija vsi na volišče za zmago SLS v krški občini, niti eden ne sme ostati doma! Vrsite kroglice v drugo skrinjico! Tako si izberete občinski odbor, ki bo nesebično zastopal vaše kmetke, obrtniške in delavske koristi, obenem pa boste manifestirali za avtonomijo Slovenije!

Painleve, predsednik novo izvoljene francoske zbornice, ki je vrgla Poincareja in Milleranda, dva zagrizena militarista in nacionalca, ki sta s svojo nestrpnostjo ogrožala evropski mir. Pašić je imel v njih precejšnjo zaslombo.

ŠENT JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Samostojno-liberalni kolovodje in njihovi tunzi komunistični pomagači menijo, da je sedaj prišla ura za nje. Tudi njihova nenaturna zveza jih ne more rešiti. Liberalni belgrajski centralisti ravno te dni preganjajo vse, kar količnej diši po komunistih. — Pri nas posebno zabavljajo nad občinskimi dokladi. Najbolj so še hujskali po Vrhpolju, pri Kosu in Kranju, kjer zlasti zastopnik samostojno-komunistične zmesi Vale čuti veliko zaslombo. Sklicujejo se na sosedno Orehovsko občino, kjer se po njihovem cedi le med in mleko. Mi pa pravimo: kaj boste primerjali našo občino s Orehovsko. To je tako, kakor bi stavili večjega posestnika na isto stopnjo z kajžarjem. Dalje pravijo, da je sklerikalni odbor že lansko leto pribral občino na 270 odstotno doklado. Samostojneži pa previdno molče, da so od teh doklad okroglo 120 odstotkov vzele samo šole. Mi pa tudi vemo, da so ravno samostojneži in drugi liberalci bili in so zato, da naj ljudstvo pri šoli nima nobene pravice, samo plača naj. Li mislite, da ne vemo, da imajo šol. voditelji poseben ukaz, da tudi sami sestavijo proračun in ga pošljejo na višje mesto. Zupanstvo pa kar dobi od okrajnega šol. sveta v Krškem odlok, koliko da mora staviti v občinski proračun za šole. Zakaj potem kričite, da je sklerikalni odbor kriv velikim dokladom! — Ali ni bil zopet ravno sklerikalni občinski odbor zato, da ne bi bilo nobenih doklad na zemljišče v tekočem letu! A proračun na pritisk liberalno-samostojnih birtov ni bil potrjen od vlade, ki je kar predpisala, da se mora vsaj 100 procentov pobirati od zemlje. Tako imamo letos po zaslugi liberalne vlade 100 odstotno zemljiško doklado. O tem samostojneži seveda molče. Li ni dalje ravno SLS bila tista, ki je s neumornim in težkim delom dosegla, da ima sedaj tako lepo sejnišče cela občina in ne samo par ljudi. SLS tudi ne bo dopu-

stila, da bi par samostojnih mogoteev vodilo delo velike večine občanov, čuti pa se sama za toliko močno, da lahko nadira svoje lastno delo ter odpravi morebitne pogrčke.

TALCI VRH PRI ČRNOMLJU.

V naši občini sta vloženi za občinske volitve dve listi in sicer SLS in Kmetka Zveza. — Da bodo naši volilci na jasnem, izjavljamo, da ljudje, ki kandidirajo na listi Kmetke Zveze niso pristaši naše stranke in so nadeli svoji listi to ime le zato, da bi vjeli kaj volivcev v svoje mreže. Je to jako slabo znamenje, če si ne upajo s svojo pravo firmo pred ljudi in so morali ukrasti ime Kmetki Zvezi. Pa tudi to jim ne bo pomagalo. Ljudstvo je takej spoznalo njih namene in bo volilo SLS, stranko poštenosti, stranko, ki se bori za gospodarsko in politično ter kulturno samostojnost Slovencev, može pa, ki se skrivajo v obleki Kmetke Zveze, v resnici so pa sužnji srbstva, obsodilo 29. junija na ta način, da bo metalo kroglice v skrinjico SLS.

TREBNJE.

V Trebnjem imamo občinske volitve na dan sv. Petra in Pavla. Ker smo v Trebnjem precej napredni, imamo kar tri skrinjice: Slov. ljudske stranke, samostojno in demokratske. — Na naši SLS listi so podpisani najboljši može iz vseh vasi v občini in vseh stanov, kmetov, delavcev in izobražencev. — Na samostojno so se podpisali zvesti poslušavci Ledrarja in pivci Pavlina; na demokratsko pa trebanjska zgozpodac in par zapeljancev, ki so jih z zvijačo, a tudi s prevaro ujeli. Zato imamo dokaze! — Samostojna in demokratska lista sta samo na videz dve, v resnici pa ena, ker se bosta ob volitvah združili in vezali.

Velik priganjač za obe listi, samostojno in demokratsko je zdelavec Budal, prekupec s jajci, med ljudmi znan pod imenom zjajtare, v politiki pa zvoditelj delavcev. On je za demokrate zbiral podpise, plačeval ga je za trebanjski notar. Gospod zjajtar bo res krasen zastopnik delavcev v občinskem odboru, on, priganjač tistih, ki odobra-vajo poboje delavcev v Trbovljah. Seveda kandidira g. zjajtar tudi sam na demokratski ali trebanjski listi in sicer na odličnem mestu. To so mu Trebanjci pustili v zahvalo, ker jim je preskrbel možakarjev za podpis liste, četudi ne vseh z resnico in pravico!

Zadnja tri leta smo imeli pri nas samostojnega župana. Z veliko korajžjo se je usedel na županski stolček, poln svetec jeze in zabavljanja na prejšnje klerikalno gospodarstvo, a konec upanovanja je bolj klavrn. Računi so v neredu, za l. 1923 še sedaj niso sklenjeni in potrjeni; župan, ves odvisen od trebanjskih mogotčjakov je plesal kakor so mu ti godli. Samostojni odborniki so glasovali za vse, kar so ti mogotčnjaki želeli: Za zidavo sodnije, trški most, ki so ga hoteli naprtiti občini, čeprav je vaska zadeva. Vsed nerednega poslovanja občina za več mesecev ni prejela občinskih doklad. Nered v občinskem poslovanju je bil tak, da se je vršil na na zahtevo okrajnega glavarstva pregled občinskih računov po revizorju iz Ljubljane. Povdarjam, da je prišel revizor na zahtevo okrajnega glavarja našel vse račune v redu; a mi jih opozarjamo naj nikar ne hvalijo dneva pred nočjo; poročilo v pregledu računov še ni prišlo! Mesto, da se samostojneži hvalijo z vzornim poslovanjem, najraje povedo s kako vneemo in trudom so zadnje dni ob reviziji krpučali račune, da so nered vsaj malo zakrili. — Sicer pa dosti jasno govori o redu pri občinskem poslovanju to okoliščina, da je dosedanji župan za svoje vzorno županovanje tako zoddikavane, da po postavi za naprej še več izvoljen ne more biti v občinski odbor.

Može — kmetje in delavci — na 29. junija vsi na volišče za Slov. ljudsko stranko — naša skrinjica je tretja.

KRIZE PRI TRZICU.

Tudi pri nas so volitve pred durmi. Kako bodo izpadle, se nam ni treba ravno bati. Kriški volilci v večini so dosedaj še pri vseh volitvah pokazali, da so trdni pristaši somišljeniki Slovenske ljudske stranke, in kot take se bodo gotovo izkazali tudi pri sedanjih volitvah, ki so izredne važnosti, ko se bije boj za gospodarsko in kulturno osamosvojitve izpod belgrajskega jarma. Res je pa še pečica takih, ki hočejo na vsak način podpreti polomljeno skrahirano liberalno stranko. Puceljeve itak ne morejo, ker so je tržiški liberalci pokopali

pri Janu v Zadrugi in k življenju obudili svoj napredni blok. Kdo je ta blok, je morda komu še neznano. Radi tega pa hočemo mi danes razkriti njihovo miselnost. V tem bloku so ljudje — če so Slovenci, ne vemo več, kajti sudinjalci so se popolnoma Pašicu in njegovim velešolskim namenom —, ki pomagajo Slovence uničiti gospodarsko in kulturno, jih popravorjaviti, tako ustvariti Veliko Srbijo od Bleda do Soluna, kjer se bo govoril samo srbski jezik, ki ga razume cel svet. V tem bloku niso močje socialno čuteči za bližnjega, revnega bajtarja, delavca, obrtnika. Dokaz za to so uplivne izjave, ki so jih podali, ko se je imela napeljati Bornova elektrika in skupni vodovod. Neki trgovci se je izrazil, da je ni potreba in da je še celo življenju nevarna, to pa le za to, ker se je bal za dobiček pri petroleju. Drugi mogočnejši je izjavil, da lahko svojo kaso pri sveči poje. Ko se je pred leti nameraval zgraditi vodovod, je je zopet gotova dična glava samostojnih pogruntala, češ, ni ga treba, jaz imam vodo v hlevu. Kriški kolodvor, najvzornejša naprava cele Jugoslavije, čigar streha je modro nebo, je zopet njihova dična zaslug. Če bi hoteli naštet vse njihova dela, pri katerih so pokazali svojo duševno revščino in nezmožnost, a obenem lastno dobičkaželjnost na škodo občanov, bi morali napisati še dolge vrste. Zadostuje pa, da si je ljudstvo vse to še ohranilo v spominu in jim zato ne bo naklonilo svojega zaupanja, ker ga ne zaslužijo, kakor so s svojim delom pokazali, ampak ga bodo naklonili edino pravi nesebični zastopnici slovenskega ljudstva in volili zaradi tega listo SLS, ki so prva, druga, tretja in peta. Živela sijajna umaga SLS.

IZ PREDOSELJ.

Skrinjica SLS je druga, to si dobro zapomnite! — Krivico smo napravili v sadnjem dopisu iz Predoselj našim nasprotnikom. Danes je popravo. Njihova lista se imenuje kmečko-delavska in ne gospodarska. Sicer pa bi niti popravljati ne bilo potreba, ker vsak razume, da se mora lista, na kateri so osebe kot profesor Košnik, profesor Ivančič, učitelj Lusnar, gostilničar Grajzar, gostilničar Podlesnik in še drugi taki kmetje imenovati po takih kmetih in delavcih edino kmečko-delavska. Zato je bo tudi gotovo podpisala Orjuna, ki ob vsaki priliki pokaže, kako ljubi kmeta in delavca po načelu: »Kogar Orjuna ljubi, ga terorizira«. — In še eno krivico moramo popraviti. Cisto pozabili smo zadnjič, kako vneto agitirajo Kramarjev očka in kako vnetega pomočnika imajo v Matjaku iz Orehovelj. Sovražila sta se ta dva nekaj grdo, grdo; danes pa sta hudo, hudo prijatelja in vedno tiščita glave skupaj in si zaupavata vse tajne, kako napreduje kmečko-delavska lista, ki je združila vse neprijatelje kmeta in delavca od liberalnih profesorjev in samostojnih birtov pa do nasilnih Orjuncv. — Še tretje novice iz Predoselj. Nasilne liste je med drugimi tudi preklekal svoj podpis na kmečko-delavski listo. No Bajdov oče ima pa bolj debelo kožo in manj občutljiv nos in je postal nosilec na listo. Agitacija se vodi z obeh strani. Pri nasprotnikih pa se nam to čudno zdi, da imajo umazane »Domoševine« zastopaj na razpolago. Odkod ta sredstva? Pomislite in vedite, da je denar ubogih davkoplačevalcev na razpolago ne le za Orjuno, ampak za vse, ki se prodajajo. In takih prodanovincev imajo nasprotniki zadosti. Zato pa 29. junija vsi kroglice v drugo skrinjico: proti prodanovincem in nasilničem.

CERKLJE PRI KRANJU.

Pri nas so tri liste. Naše ljudi posebno odločno svarimo pred takimi novimi kmečko-delavsko listo, na kateri je prvi Jožef Robas. Kdor neče osramotiti naša čast pred svetom naj si dobro ogleda tega moža kot starega liberalca. Kroglice, ki padejo v njegovo skrinjico, so kroglice Srbom prodanih liberalcev. Naj vas ne moti par imen na tej listi. Nekateri niso vedeli, kaj so podpisali. Pošteni Cerkljanci bodo volili Slovensko ljudsko stranko ki zastopa nevtrajeno Slovence in se bojuje za njihovo avtonomijo.

SMIHEL-STOPICE.

Dne 3. avgusta t. l. se vrše pri nas občinske volitve, za katere se z vso vneto pripravlja zlasti gospodje žerjavove klike, ki bijejo sedaj ljut boj za svoj obstanek. Žerjav namreč vidi, da nima pri našem ljudstvu zaslonbe, kar je razvidno zlasti iz tega, ker ni-
(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

GOSPODAR

Črešnja.

»Sv. Vid je črešenj sit« — pravi stari slovenski pregovor — seveda, če obrode. To velja pa le za tiste srečne kraje, kjer se kaj brigajo za to sadno plemo in kjer dobro uspeva. Žal, da je takih krajev malo, dasi se črešnje pri nas skoro povsod dobro sponašajo. Le brezbriznosti naših sadjarjev je pripisovati, ako je po mnogih krajih sv. Vid brez črešenj.

Črešnja je prvi, takorekoč spomladni sad. Zato je tudi tako zaželen in težko pričakovan, in zato se tudi tako lahko razpeča. Njena zunanost je tako mikavna, in njen okus tako prijeten in osvežujoč, da ni čuda, ako mlado in staro tako rado sega po njej. Največ tega krasnega sadu povzijejo svežega, mnogo ga porabijo za razna peciva, precej ga tudi vkuhajo, po drugih krajih ga pa po tovarnah na vagone predelajo v drage konzerve. Črešenj ni nikdar toliko, da bi jih ne mogli spečati. Ako ne gredo v denar doma, se prodajo pa na veliko v tovarne.

Črešnja se v vsakem oziru razlikuje od drugih sadnih plemen. Razen oreha in našo starodavne tepke je v obširnosti ne doseže nobeno drugo sadno drevo. Ponekod vidimo silne orjake, stare precej čez 100 let. Kljub veliki starosti in obsežnosti raste v mladosti jako hitro in tudi prav kmalu zarodi. Desetletna krepko rastoča črešnja je že precejšnje drevo, ki tudi že rodi. Kar je pa pri črešnji posebno važno, je to, da daje izmed vseh sadnih plemen razmeroma najbolj redne sadne letine. Cvete skoro vsako leto. Prav tako bi tudi vsako leto redno obrodila, ko bi tu in tam

ma niti toliko pripadnikov, da bi sestavili svojo listo. Zato pa sijajno plačuje svoje verne pomočnike, zlasti navdušenega g. Lenarčiča iz Novega mesta, učitelja Hočevarja iz Šmihela, postajenačelnika Kobilja iz Birčne vasi, puhlega g. Prijatelja iz Težke vode ter druge njim sorodne duše, da hodijo okrog ter izsiljujejo od našega ljudstva podpise. Naše ljudstvo je pa že prišlo do prepričanja, da je SLS edina stranka, ki zastopa koristi in pravice ljudstva, zato se ne bo dalo zapeljati od žerjavovih zapeljancev in ne bo nasledlo njihovim praznim obljubam. To svoje zaupanje bo pokazalo na dan volitev, ko bodo vsi kot en mož volili SLS, ki ima že določene svoje kandidate in čije nosilec liste je g. župan Vovk. Prepričani smo, da bo SLS gotovo dobila več glasov kot zadnjič in da bo ljudstvo s svojimi izkoriščevalci na dan volitev spet pošteno obračunalo. To se bo pa zgodilo z vsemi, tudi s SKS, čeprav upa, da si bo med ljudstvom ustvarila boljši obstoj in imela večji ugled, če se prelevi in si nadene naslov Gospodarska stranka.

n Orlovski odsek na Brdu priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3 popoldne javno telovadbo ob sodelovanju Mengeške godbe s srečolovom. Za potrebo je preskrbljeno. Povabljeni vsi prijatelji od blizu in daleč.

ne vničili cvetja aprilovi nazimki in trajno deževje. Ker se črešnje trdno drže na drevesu, jih moramo trgati. Za kupčijo imajo veljavo samo tiste črešnje, ki so obtrgane s peclji. Pri obiranju je treba paziti, da se rodni les ne poškoduje in ne osmukajo rodne češulje. Tudi sicer je treba velike previdnosti, ker pri obiranju črešenj je bil že marsikdo nesrečen.

Črešnjevo drevje se razlikuje od drugih plemen tudi v tem, da ne potrebuje posebnega negovanja. Ako raste v prikladni, topli, ne premokri zemlji, ki ima dovolj apna, se sponaša prav izvrstno brez vsake nege. V višavah se počuti mnogo bolje nego v nižavah.

Večina vsega črešnjevega drevja je vzgojena doma. Navadno cepijo divjake na mestu, kjer zrastejo, dasi je mlada črešnja prav tako z uspehom lahko presaja. Zato v naših krajih nimamo črešnjevih nasadov v vrstah kakor drugo sadno drevje, ampak le posamezne črešnje na raznih krajih, kjer je pač zniknil divjak in ni bil napoti. Sicer je pa črešnja kakor ustvarjena za posamnico, da je nič ne ovira v razvoju. V večji družbi v tesnih vrstah bi se najbrže ne počutila tako dobro in bi se bržčas tudi nikdar ne razvila v tako orjaška drevesa.

Črešnje cepimo skoro vedno le v vrh več let starega divjaka ali tičje črešnje, ker črešnji ne ugaja pritlična cepitev, kakor jablan ali hruski. Tudi ni vseeno kakšne sorte je podlaga. Lepo, zdravo, in trepežno drevje zraste le na divjaku rdeče tičje črešnje, ki raste po gozdovih. Marsikje trpijo taka necepljena drevesa tudi v bližini selišč in sicer po takih krajih, kjer bi rastle lahko tudi žlahtne črešnje, pa ni nikogar, ki bi divjake precepil. Črna divja črešnja ne velja za podlago. Sedaj je ugoden čas za nabiranje semen (rdečih tičjih črešenj). Popolnoma zreli plodovi naj se takoj s kožo vred posejejo na primeren prostor na zelenjadnem vrtu ali na zelniku. Spomladi bo seme izkalilo in v dveh, treh letih bodo drevesa že godna za požajanje. Kdor bi seme sušil in hranil, da bi ga sejal šele spomladi, ne bo doživel drevja iz njega.

Cepiče moramo rezati še pozimi — decembra ali januarja — cepiti pa februarja meseca. Poznejše cepitve se ne primejo rade. Cepljenje v zarezo in v razkol se sponese jako dobro. Tudi za odbiro primernih sort je sedaj najugodnejši čas, ko si lahko ogledamo s sadjem obloženo drevje. Za rezanje cepičev izberimo in določimo le zdrava, posebno rodovitna, neobčutljiva drevesa tistih domačih preizkušanih sort, ki so posebno v trgovini priljubljene.

Črešnja ima dva huda sovražnika. Na neprikladnih svetih rastoče črešnje uničuje smolika. Plodove pa okvari črešnjeva muha, ki zaleže na plod po eno jajčece, iz katerega se izleže bela ličinka, ki živi v sredi ob koščici.

Gospodarska obvestila.

CENE.

g Z vinskega tržišča se poroča, da je bil pretekli dni promet s slovenskimi vini majhen. Izjemo tvorijo le prvovrstna ljutomerska vina. V Dalmaciji se opaža nekoliko živahnejši promet radi zveze s Sušakom, kamor so prišle manjše in večje pošiljke v vrhu nadaljne prodaje. Cene slovenskim vinom so ostale neizpremenjene in stane Dolenjec po Din 4.50 do Din 5.50, štajerske vrste lanske letine pa po Din 7.50 do Din 10. Hrvatska vina stanejo Din 4 do 5. Isto ceno ima 11 do 12 procentni Dalmatincev, dočim se plačujejo 7 do 8 odstot. vrste po Din 2 do 2.50. V Vrhu stanejo 10 odstot. vina po Din 2.50 do 3.50, 11 odstot. Din 3.50 do 4.50 in močnejša vina po Din 5.—. Iz Banata se ponovno poroča o toči, ki je napravila na večjih krajih dosti škoda. Zato so tamošnja vina čvrsta, ravno tak tudi srbska. Negotinec stane Din 6 do 6.50.

g Mlečni trg je v Ljubljani prenapolnjen in je imel za posledico znatno padanje cen mleku in mlečnim izdelkom. Cena mleku se je na ljubljanskem trgu znižala za 50 par pri litru. Na trgu se prodaja nepasterizirano mleko po 3 Din liter, ki ga gospodinje vseeno ne kupujejo, ker se hitro pokvari. V mlekarah se prodaja pasterizirano mleko, ki je sicer nekoliko dražje, zato pa zdržno.

Gospodarska zveza notira sledeče cene: Semena: Domača detelja, črna, plombirana po 27 Din. Lucerna ali nemška detelja, plombirana po 26 Din. Rdeča detelja ali inkarnatka po 20 Din. Semenska pesa »Mamuth« (rdeča) po 22 Din. Semenska pesa »Eckendorfer« (rumena) po 22 Din. Italijanska ljujka po 24 Din. Angleška ljujka po 24 Din. Nemška ljujka po 14 Din. Grahora po 5 Din. — Gnojila: Superfosfat rudninski 16 odst. po 120 Din. Superfosfat kostni 18/20 odst. po 190 Din. Razklejana, bela kostna moka po 160 Din. Tomazeva žlindra 18/19 odst. po 170 Din. Kalijeva sol 40/42 odst. po 150 Din. Kajnit 12/14 odst. po 70 Din. — Krmila: Oljnaté tropine po Din 3.50. Klajno apno Din 4.50 pri manjšem odjemu 6 Din. — Vinogradniške in kmetijske potrebine: Gumijevo trakove po 140 Din. Žveplo, dvojno rafinirano Din 3.75. Modra galica 98/99 odst. po Din 9.25. Trierji (čistilniki) znamke MIA 2.900 Din., znamke MIB 2800 Din. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon 4000 Din. Mlatilnice na gepeljni pogon s siti in tresali 6900 Din. Gepelji na 36 obratov po 4500 Din, na 24 obratov po 4000 Din. Okopalniki 1000 Din. — Poleg tega je na razpolago bencin po 13 Din za kg;

725—730 odst pri odjemu celega barela. Nadalje imamo na razpolago vsakovrstne poljedeljske stroje kakor: čistilniki (pajtelni), sadni mlini, plugi, travniške in poljske brane, kose in brusi, vodne žage, brzo-parilniki, kovani žebliji, gnojnične sesalke, tehnične, separatorji za mleko, zidarske žlice in kladiva, lopate za štiht, vodne sesalke, kosilnice, kline za slamoreznice itd.

ZIVINA.

g Živinski trg. Maribor, dne 13. junija. Prignanih je bilo: 115 svinj in 1 ovca. Cena: 5 do 6 tednov stari 200 do 225 Din, 7 do 9 tednov 250 do 275 Din, 5 do 7 mesecev 575 do 650 Din, 8 do 10 mesecev 1100 do 1175 Din. Kilogram žive teže 15 do 17.50 Din, kilogram mrvice teže 20 do 23.75 dinarjev. Ovca komad 225 do 250 Din. Dogon je bil radi dežja slab. Prodanih je bilo 80 komadov svinj. — Zagreb, dne 13. junija. Voli prvovrstni za kg žive teže Din 15 do 17, voli debeli 14.75 do 15.25, voli rejeni 13 do 14, biki debeli težki 13.50 do 14, biki rejeni lažji 11.25 do 12.75, telice rejene 11 do 12, krave rejene 11.50 do 12.25, krave klobasarice 7 do 8. Teleta živa 15 do 16.50, teleta zaklana 20 do 20.75, prašiči domači debeli 16 do 17, prašiči peršutarji 14.25 do 16, prašiči zaklani 18 do 21.25, prašiči banaški 20 do 22.50. — Cene goveji živini so se malenkostno popravile. Teleta se se istotako nekoliko zboljšala v ceni. Cena prašičev se je ustalila. Večje povpraševanje pa je za lahkimi prašiči. Pričakovati je, da se bodo sedanje cene držale.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz protine iz naše države. Po podatkih generalne direkcije carin v Belgradu je znašal izvoz perotine iz naše države v prvem četrtletju t. l. 17. vagonov v vrednosti 45 do 50 milijonov Din. V aprilu t. l. je znašal izvoz žive perotine vrednosti 4 do 5 milijonov Din. V lanskem letu se je izvozilo perotine 600 vagonov v vrednosti 140 milijonov Din, a v letošnjem celem letu se računa na izvoz v vrednosti 200 do 225 milijonov Din. Živa perotina se izvažala v glavnem v Italijo, Španijo in Madžarsko. Zaklana perotina gre največ v Anglijo, Francijo, Švico, Avstrijo in v zadnjem času tudi v Nemčijo.

g Sporazum o izvozu vina na Češkoslovaško. Po daljših pogajanjih je odobrila češkoslovaška vlada te dni načrt izvoza jugoslovanskega vina na Češkoslovaško. Naša kraljevina ima zdaj s to državo iste ugodnosti kakor Italija in Francija. S sporazumom je omogočen izvoz večje množine boljših jugoslovanskih vin v češkoslovaško republiko, ker smo dosegli 50 odst. popusta pri uvozu carini v tej državi. Potrdila

o izvozu vina izdajajo pristojne trgovske zbornice.

g Nova izvozna carina. Z 10. junijem je stopila v veljavo nova izvozna carina, ki izkazuje nižje postavke. Za nekatere predmete se je carina prav izdatno znižala. Po novi izvozni carinski tarifi se odslej plačuje po 20 Din za 100 kilogramov (doslej 30 Din), rž 20 (30), koruzo 10 (20), ječmen 10 (20), oves 5 (10), fižol 25 (50), pšenični zdrob in pšenična moka 8 (25), seno 2 Din za 100 kg. Za konje, stare nad tri leta se plačuje po 100 Din, za zaklane po 50 Din, za goveda do 100 kg žive teže po 40 Din, zaklana in brez kože so prosta carine, a kožo po 40 Din. Prašiči do 70 kilogramov se ne smejo izvažati, nad 70 kg za komad ali za vsakih 100 kg (po želji izvoznika) po 200 Din. Zaklane svinje se plačuje odslej po 50 Din; mast je prosta carine, ravno tako tudi vsi mesni izdelki. Jajca 100 Din, kože kakor sedaj s popustom, za kože od ovc, koz, jagenjkov, konjske in svinjske kože po 200 Din, goveje kože brez carine, Sveže slive so carine proste, za druge vrste se plačuje po 3 Din; med je prost, ravno tako premog. Za smrekov les se pobira izvozna carina po 30 Din, hrastov stavbní les in pragovi po 15 Din brez oddaje v naravi; oljčni sadovi 100 Din. Odpadki od stekla so prosti carine. Perutnina, živa 100 Din, zaklana 50 Din.

RAZNO.

g Sadna letina v Sloveniji. Na Dolenjskem in deloma tudi na Štajerskem vsled preobilnega deževja v času, ko je bilo drevje v cvetju, ni pričakovati dobre sadne letine. Na Gorenjskem, kjer sadovnjaki pozneje cveto, pa je pričakovati mnogo sadnega pridelka.

g Stanje vinogradov na Dolenjskem. Trta je pokazala dosti zaroda in je tudi vreme bilo tako ugodno, da bi se dalo zamujeno še nadomestiti. Sv. Urban in Medard sta bila lepa, kar je za Dolenjca znak, da bo trta v lepem odcvela. Toda deževje, ki nagaja prošli in tekoči teden, je uničilo vse nade, ker je nastopilo ravno v času, ko je trta v polnem cvetu. Obeta se zelo slaba letina in bo imelo to gotovo učvrščenje cen za posledico.

g Skrb v Avstriji za prevažanje sadja in sadnega mošta. — Generalna direkcija zveznih železnic je že sedaj vse poskrbela, da bo jeseni za prevoz sadja in sadnega mošta v Avstrijo na razpolago zadosti vozov. Hkrati se je odločila, da bo tarife za prevoz tega blaga izdatno znižala. — Pri nas se pa v tem oziru še ni prav nič ukrenilo. Ima vremena.

Prispevajte za Stadion

Schicht

— Pravo —

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s Schichtovim milom je zabava!

GOSPODINJA

BOLNIŠKA POSTELJA.

Prav mnogo je odvisno za zdravljenje bolnikov od tega, kakšna je bolniška postelja. Ako je prav prirejena in pravilno postavljena, je vse lažja postrežba in tudi bolnik mnogo manj trpi. Bolniška postelja naj stoji tako, da je vzglavni konec pri steni, na obeh straneh pa prost dohod. Najprimernejše je žličasta peresna vloga, na kateri leži žimnica, ki je hladna, primerno mehka in enakomerna podloga za bolnika. Slamnjake, plevnice in pernice niso priporočljive, ker se v njih rad nabira mrčes, so vroče in se bolnik preveč poglubi vanje. Ako nimate žimnice, pripravite slamnjako iz turščine slame, ki jo po dolgem natrgaj, da je mehkejša in bolj gibka. Nanjo deni potem blazino s čistimi ovsenimi plevami, ki si jih prej očistila vsega prahu, ali pa tudi drobno narezane rezance. Na vzglavje položi blazino, ki naj bo tako dolga, kakor je postelja široka in je napolnjena z žimo, plevami ali rezanico. Na to pregrni rjuho, ki jo na vseh straneh dobro zatlači, da ne bo delala gub pod bolnikom. Za odejo ne jemlji pretežkih stvari, zlasti ne zdaj ob vročini; primerne so prešite odeje, ali volneni koci. Pod nje pregrni vrhno rjuho ali jo pripni na odejo. Podzglavnik naj bo tolik, da je dovolj velik za glavo, če je pa treba podpreti tudi zgornji živit, jih mora biti več in jih je položiti potrebi primerno. Bolniku, ki vedno leži, je treba vsaj dvakrat na dan prestlati posteljo, da se prezrači in shladi. Ako bolnik ne more sam s postelje, ga je preložiti na drugo posteljo, ki jo porineš prav tik njegove. Bolnik, ki se ne more sam dvigniti, naj ima na vznožju pritrjeno gurto, za katero se prime, ko se hoče dvigniti. Tudi pri nogah naj ima tak bolnik trdo blazino, v katero upre noge. Ponekod imajo tudi od stropa visečo gurto, katere se bolnik oprime, ko sede. Ako slaboten bolnik zdrzne z vzglavja, ga ne smeš prijeti kratkomalo pod pazduho in ga vleči nazaj, ker ga vsega pretegneš in silno zmučiš. Zdravnaj mu srajco do pod kolen, primi ga nad kolena in ga porini nazaj, pri čemur ti bo morebiti tudi sam pomagal, če se vsaj nekoliko upre s petami in rokami.

Posteljino perilo prav pogosto menjaj, zlasti zdaj poleti. Najbolje je, če med tem bolnik gre s postelje, ali ga predeneš na drugo. Pri slabotnih bolnikih, ki niso pretežki, lahko to sama storiš: bolnik naj se te prime z obema rokama za vrat, ti ga pa primi z desno roko pod koleno, z levo pa čez pleča in dvigni. Če je pa bolnik težak, je treba za to delo dveh ljudi. Oba morata stati na isti strani postelje; eden porine roke pod bolnikova pleča, drugi pa pod spodnji živit in kolena, a oba morata delati vse istočasno. Ni pa vseeno, kako bolnik leži v postelji, ampak je to odvisno od njegove bolezni. Bolni na pljučih, s kašljem in težko sapo, morajo skoro samo sloneti; zato rabijo veliko podzglavnikov, ki jih je treba, ker se hitro razgrejejo,

večkrat menjati. Pri boleznih v trebuhu je dobro kolena in hrbet nekoliko podložiti, da trebuh, ozir. bolno mesto ni nategnjeno. Bolne noge je dobro precej visoko polagati. Pri zlomljeni roki ali nogi založi zlomljeni ud od vseh strani z malimi blazinicami (napolnjenimi z drobnim peskom ali rezanico), da pride zlomljena kost v pravo lego. To posebno še tudi potem, ko je že trda obveza odstranjena.

Važno je, da veš, kako položiti bolnika dotle, da pride zdravnik, ki da potem navodila. Celo telo naj leži v popolnoma mirni legi. Rana ali boleče mesto še prav posebno mirno. Če je rana odprta, jo zaveži s snažno obvezo. — V splošnem pa boš marsikaj sama čutila, kako ti je treba ravnati. Misli vedno na to: kako bolniku lajšaš bolečine; zato pa je vsaka še tako iznajdljiva pomoč dobrodošla. — Največja snaga pa je najboljša nega bolnika.

KUHINJA.

Krompirjeva solata z zelišči. Sesekljaj eno trdo kuhano jajce, eno salatkovo perjem vred, ali česenj, nekoliko drobnjaka, krebujce, zelenega peteršilja, ščep popra, deni v skledo, osoli, prilij kisa in olja in stresi vse na krompir, ki je kuhan in na listke zrezan, premešaj in postavi na mizo.

Grah s smetano. Zberi in operi pol litra izluščenega graha ter ga skuhaj v slani vodi z vejico zelenega peteršilja. Kuhane ocedi, stresi na krožnik, ga potresi s krušnimi drobtinami in zabeli z mastjo ali surovim maslom, nato zavri par žlic kisle smetane in jo polij čez grah.

Črešnjeva torta. Mešaj četrte ure 10 dkg surovega masla, 10 dkg sladkorja, 4 rumenjake, prideni sok polovice limone. Nato prideni sneg 4 beljakov in 10 dkg moke. Testo stresi v pomazan tortni model, ga z žlico razravnaj in položi po vrhu črešnje drugo poleg druge, potem ko si jim odstranila peclje. Peci v srednje vroči pečici pol ure. Pečeno potresi s sladkorjem ter postavi gorko ali mrzlo na mizo. (Ako hočeš, poberi peške iz črešnje.) M. R.

Lilije. Lilij je več vrst in barv. Najlepše med vsemi so gotovo bele, ki razcveto v drugi polovici junija. Radi krasnega cvetja in močnega prijetnega duha so priljubljene starim in mladim. Lilije spadajo v vrsto čebulnic in se tudi razmnožujejo z njimi. Zahtevajo pa gnojno zemljo in solčno lego. Naj boljši čas za razmnoževanje je mesec avgust, ker se čebule v jeseni in v zgodnji spomladi opomorejo in tudi cveto drugo leto. Razmnožujemo jih z razdeljevanjem čebulic. Paziti pa moramo, da ne ranimo čebul pri presajevanju, pri okopavanju in pri rahljanju zemlje spomladi. Le malo ranjena čebula zabrani cvet tisto leto. Ker se čebule hitro množe, je zelo priporočljivo razmnoževati in presajati jih vsako četrto leto. Kakor z belimi, tako ravnamo tudi z drugimi vrstami, med katere spadajo: rumena lilija, zlati klobuk, cesarski tulipan, ki cvete že v začetku aprila, lilija zlato-

paska in pegasta lilija. K lilijam spadajo tudi bledorumene in temnorumene enodnevne. Na visokem stebelu imajo cvetja; vsak cvet traja le en dan, a vsak dan se odpre nov cvet. Te vrste lilije se razmnožujejo z razdeljevanjem korenin.

Potonka. Divja potonka raste po gorskih vrhovih južne Evrope. Pri nas se je udomačila v mestu in na deželi. Po barvi je: bela, rožnordača, živordača in temnordača. Po obliki so napolnjene z velikim cvetom, pa tudi enostavne se nahajajo tu in tam. Razmnožujejo se z razdeljevanjem korenin, ki jih napravijo globoko v zemlji. Razmnoževati jih je najboljši mesec avgusta in sicer je treba korenino previdno in globoko izkopati. Prvo leto po presaditvi navadno ne cvete.

Britanska razstava: Indijski paviljon. (Glej članek.)

RMAN

pozna vsak otrok, nabere naj ga vsaka mati, ki ima doraščajoče hčere, vsaj časih je bila to navada. Rman pomaga za bledičnost, krvotok, belo perilo, kadar boli križ, za različne mrzlice in prehlad, krče, zažlemano kri, spolne bolezni, grinte, mehurne bolezni, zlato žilo, davico, udnico. Župnik Kneip je bil poln hvale te ponižne, pa tako mogočne zeli. Uživa se čaj ali izvleček. Za ozeblino, bolečino v križu in drugih udih je mazilo, za gimte in izpadke pa umivanje in kopanje z izkuho cele rastline. Pri bellem perilu in drugih neredih je posebno važno umivanje s čajem. Mazilo: Naber pest rmanovih vršičev, pest cvetja, pest listja rdeče maline in pest grenkuljičinega listja, potolci z lesom, deni toliko svinjske masti, da pokrije, kuhaj dve uri pri tihem ognju in iztisni skozi platno. Pekoče bolečine, ki jih prizadevata zlata žila in volk, minejo po tem mazilu. Izkuha rmanovega cvetja naredi lepo polt, ako se umivaš z

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

njo. Ozeblina maži že poleti, da se pozdravi do zime. Kdor si ne bo pomagal zdaj, bo stokal, ko pride mraz.

PLEVELKA

je znana prijateljica vseh, ki kašljajo, pljujejo kri ali krvave na drug način. Stolčeno zeleno plevelko namoči v vinskem kislu in devaj na pekoče ture in deraje, izvlekla bo bolečine in ustavila gnojenje. Plevelka čisti rane in ustavi krvavenje. Pozdravi kapavico, grižo, klanje. Pije se ovarok ali vino, ali iztisnjen sok ali mezga. Za ovarok prevre 16 gramov plevelke na pol litra kropa, ocedi in izpij v dveh polovicah. Za vino deni 2 pesti zeli na pol litra vina in pari na solcu štiri dni. Jemlji po dve žlici tega vina. Za klanje in grižo je bolje gorko kuhano vino. Za kapavico poleg čaja ali vina tudi kopanje v izkuhi plevelke in smrekovih vršičev.

SRBEČICA.

in druge oskrumbe se širijo vokolici Ljubljane, ljudje si ne morejo kupovati zdravih, pa se privadijo in trpijo, skrivajo. To pa je nevarnost za druge. V okolici perejo mestno perilo, prinašajo mleko. Kako lahko se zanese mučna bolezen naprej. Kdor ima kako kožno bolezen, je dolžan, da se zdravi, da si išče pomoči. Ako ne zmoreš dragih zdravil in ne moreš v bolnišnico, malo vode in smrečja pa že dobiš. Skuhaj si smrečja in koplji ali vsaj umivaj se v tem. Oskrumbe namaži z janeževim ali konopljinim oljem ali z limonovim sokom. Preoblači večkrat perilo! Zdaj se sliši dosti tožba, kako primanjkuje telesne snage in to je glavni vzrok kožnih bolezni. Zgoraj je lepa obleka, namesto belega perila pa je kaj pisanega — kar je na koži naravnost strup. Odpirajte okna in vrata, da vzameta solnce in veter bolezni.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠICEVI cesti poleg hotela «UNION». — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker posreduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbene delniške družbe hotela «Union» v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

Pozor, zavarovanci

»Vzajemne zavarovalnice« v Ljubljani I

S 1. julijem t. l. bo »Vzajemna zavarovalnica« speljala vplačilo zapadle zavarovalnine pri poverjenikih ozir. zastopnikih. Vsak zavarovanec bo od krajevnega poverjenika obveščen, kdaj ima zavarovalnino pri njem vplačati. Ko zavarovanec zavarovalnino poverjeniku plača, izroči mu isti potrdilo, da je zavarovalnino prejel. Sedanje direktno vplačevanje zavarovalnine po pošti po poštini položnici bo tedaj s 1. julijem prenehalo. — Ako slučajno ne dobi zavarovanec pravočasno obvestila od poverjenika, naj se pa potrdi k njemu.

OD DANES IN VČERAJ

Čudesa britanske razstave.

Navadno rečemo Angleška ali Anglija, v resnici se mora pa ta mogočna država imenovati Velika Britanija. Z drugimi državami, ki jih imenujemo dominione in katerih največji dve sta Avstralija in Kanada, ter s kolonijami najrazličnejših vrst skupaj tvori Velika Britanija državo, kakršne še ni videl svet. Četrty del vsega človeštva je združen v njej, največ ljudi ima Indija, nad 300 milijonov, vsa država nad 400 milijonov. — Jugoslavija jih ima 12 milijonov. — In ta ogromni svet je napravil sedaj v Wembleyu pri Londonu velikansko razstavo, kjer vidiš vse, kar proizvaja četrtyina človeškega rodu. Vidiš tam vladno palačo, palačo železne industrije, palačo drugih industrij, ki je največja pokrita ploskev na svetu, vidiš tam paviljon Avstralije, paviljon Južne Afrike, Kanade, Zlate obale v Afriki, paviljon Indije, Malajskih držav itd., itd. Na koncu razstave je iz betona zgrajen stadion, ki ima prostora za 125.000 gledalcev in ki je največji stadion na svetu. — Pri tem se spomnimo tudi našega bodočega stadiona v Ljubljani, ki ima nekaj, česar nima noben drug stadion sveta: najdivnejšo in najlepšo okolico s krasnim ozadjem naših Alp.

Kaj je vse na tej razstavi nakopičenega, to popisati je nemogoče. Gospodinja se bo zanimala za električni likalnik, ki sam jemlje perilo iz košare, ga razgrne in lika; kmetski gospodar bo gledal pluge iz Avstralije, mlatilnice iz Kanade, rejo nojev v Južni Afriki, pšenico in ječmen in druge pridelke od vseh krajev naše zemeljske krogle; mehanik si bo ogledal najrazličnejše stroje, ki vsi delajo, blagajniške omare za meter debelimi vratmi, železnico, ki te pripelje naravnost v dvorano noter, in pet tirov ima, lokomotivo, ki je daljša kakor kak manjši vlak, itd. Vse vidiš, vse v najpopolnejši obliki. Življenje kolonij se ti pa kaže tako, kakršno je tam; črnici jedo tako, kakor doma, imajo svoje koče, svojo nošo, svoje navade.

Če hodi kdo po tej razstavi in vidi vse to, postane ponosen, da je britanski državljan, čuti se gospodarja sveta, vse drugo mu ni nič. In obiskovalcev je zelo veliko; tekoc šest mesecev, ko bo razstava odprta, računajo na trideset milijonov! Samo na binkoštni pondeljek jih je bilo 320.000. — Ljubljana ima s predmeti vred 65.000 prebivalcev.

Od vseh paviljonov je indijski najpši in najmičnejši. Slika nam ga kaže. Na četrverokotnem notranjem dvorišču je rihnjak, okoliinokoli pa oblokani hodnik. Na voglih strmijo kvišku štirje vitki čebulasti stolpi, v sredi pa kraljuje velika okrogla kupola. Ves paviljon je posnetek slovitega Tadž-Mahala, najlepše indijske stavbe. V staroindijske pripovedke se zamakneš, ko stopiš noter, in popolnoma pozabiš na hrušč in vpitje drugih delov razstave.

DOLG VODOVOD.

Preden pri nas spravi kakšna občina kakšen vodovod skupaj, koliko je besedi in koliko prerekanja! V Avstraliji so pa napravili vodovod, ki je 520 kilometrov dolg. V puščavi so dobili zlato, in takoj sta nastali dve mesti. Vode pa ni bilo. Tedaj so napravili v gorovju Darling ob obali, kjer je dosti vode, velikanski jez in so zajezili za njim okoli 220 milijonov litrov vode. Vodo so dvignili 720 metrov visoko, da so dobili potreben pritisk, in so jo po 60.000 železnih ceveh, položenih kar na zemljo, čez griče in po dolinah napeljali do rudnikov. Neprerastano je na delu 24 parnih sesalk, ki poženejo vsak dan 22 milijonov litrov po ceveh. Kljub velikanskim stroškom naprave je padla cena vode v rudniških mestih na dvajsetino.

ROBINZONOVA PUŠKA PRODANA.

Vsak od nas je bral Robinzona. To je zgodba, ki jo je napisal pisatelj Daniel Defoe po pripovedovanju mornarja Aleksandra Selkirka. Na svojih potovanjih je imel Selkirk s seboj puško, ki ima vrezano letnico 1701. To puško, eno najznamenitejših na svetu, so 21. maja v Londonu na javni dražbi prodali.

JEKATERINBURG POGOREL.

Jekaterinburg je mesto v gorovju Ural med Azijo in Evropo. Znano je postalo posebno vsled tega, ker so umorili boljševiki leta 1918 tam ruskega carja in njegovo rodovino. Sicer pravijo nekateri, da car še živi, na Kitajskem, in da so vest o njegovi usmrtni spravi v svet boljševiki, zato da se ne bi ruski nezadovoljniki zanašali na zopetni prihod carja. Te dni je mesto Jekaterinburg skoraj popolnoma pogorelo.

BOH. SREDNJA VAS.

Volitve v občinski zastop se vrše pri nas dno 29. t. m. to je na praznik Sv. Petra in Pavla. — Vložene so bile 4 kandidatne liste. Naša stranka ima dve listi in sicer Kmetško delavsko listo Slov. ljudske stranke v Srednji vasi, koja skrinjica bo na drugem mestu in lista SLS Koprivnik, katere ima skrinjico na tretjem mestu. — Volilci občine Srednja vas pridite dno 29. t. m. vsi na volišče ter mirno in zavedno pokažite s kroglicami, da ne maramo nikekega centralizma.

Cementni strešnik

(DOPPELFALZ) prodaja pod dnevno ceno F. BANDA in drug, Ljubljana, Karlovska cesta št. 8.

»SLOVENSKE VEČERNICE«

Mohorjeve družbe od zvezka št. 1—37 in »Kalendarje« M. D. do leta 1886 — kupim in dobro plačam. Pogoji, da so knjige cele. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »KNJIGE«.

DOGNANO JE, DA PREKAŠAJO

pristne »Turške kose«

katere dobite pri ŠOSTERIČ, PETAN in ERKER v Ljubljani, Resljeva cesta št. 20 — vse do sedaj pod različnimi imeni ponujane kose. Tudi priložimo ročamo to trdiko za nakup druge ŽELEZNE na debelo in drobno. 3402

LISTEK

Sovraštvo in ljubezen.

Preko snivajoče vasi je ležala poletna noč, ko se je cunjar vračal domov. Žetev! Polje, zapisano smrti, je težko dihalo.

Matija Gorec je obstal in se ozrl še enkrat proti šoli, ki mu je bila v otroški dobi drugi, boljši dom, in kamor ga še sedaj vedno zopet žene tiho hrepenenje. Ljubil je tega starega moža, ki je bil tako dobroščen in kraktoviden, da ni spoznal človeške zlobe, pa tudi ne skritih tihih ran, ki so krvavele poleg njega.

Kot najsiromašnejšega otroka ga je učitelj vzel v svojo hišo, ga vzgojil in ga tudi poučeval izven šolskega časa. Tako je Matija Gorec raste skupaj z učiteljevo Ano, živela sta kot brat in sestra. Pozneje je Matija Gorec šel kot rudar v rudnik. Kadar pa je bil ob nedeljah prost, je šel v šolo. Tedaj pa, ko je doraščal, je tiho prišla ljubezen v njegovo srce. Nihče ni vedel tega, niti učitelj niti Ana. Bilo bi zelo predrzno in nevhaležno, če bi to kaj pokazal, on, ubogi rudar.

Dokler se ni zaročila. Tedaj je bilo konec njegovega premagovanja. Nič več ni prenesel tega, da bi šel v šolo. In tedaj je Ana vedela. Učitelj se je pa samo čudil in se je jezil nad odpadnikom.

Oh, to grozno delo v rudniku! Ta samota v mrkih rovih pod zemljo brez upanja na bodočnost. Gorec tega ni zdržal.

Umrli mu je neki sorodnik in mu zapustil hišico in malo trgovino s cunjami. Učitelj ni hotel ničesar slišati o izpremehi poklica; Matija pa je bil vesel, da je bil lahko vedno na prostem, hodil okoli po svetu in da mu ni bilo treba biti vedno samemu s svojo srčno bolestjo. Tedaj je postajal polagoma mirnejši in vedrejši. Čez nekoliko let se je poročil s pridnim dekletom. Nikake bridke ure ji ni povzročil, tudi ona njemu ne. Toda čez eno leto, ko je bila Liza rojena, je umrla.

In zopet je bil sam. In preko zakona in preko groba je prišla včasih ob tihih urah nekdanja ljubezen iz mladih let, čisto brez želja, a bolesto globoka — kakor denez, ko bo morala iti bolna in slabotna revščini nasproti, revščini, ki mu je nekdanj prepovedala misliti nanjo.

Od daleč se je bližala nevihta in Matija je šel domov.

Začetkom prihodnjega oktobra je prišel Henrik zopet domov. Jesenske počitnice. Hlapec je z vozom prišel na kolodvor ponj. Tuje je gledal deček z velikimi, črnimi očmi domače gore. Vselej, kadar je prišel iz ravnine in prvič zagledal vrhove gora, tedaj mu je srcu začelo hitreje biti, kakor da bi na teh gorah prebival neki svet mir, kjer izgine vsa tesnoba in je pozabljeno vse hrepenenje.

In vendar je bila pokrajina otožna. Pestro listje je trepetalo na drevju, bel, meglen pajčolan se je razprostiral preko praznih travnikov. Ob potokih in bajerjih

so stale vrbe, podobne sključenim, pohabljenim starčkom, kot bi hotele pasti v vodo in umreti. Na visokih jaggedih ob poti pa je prepeval veter pesem daljnega poletja in mrtvega veselja.

Toda bila je domovina, domovina, ki jo je deček tako bolesto ljubil, na katero je mislil vsak dan, ker je moral biti daleč od nje.

Po polju je šel mož z lovsko puško, komaj dvesto, tristo korakov oddaljen od poti. Hlapec je ustavil konja. Henrik je skočil kvišku, potegnil klobuk z glave, mahal in vpil: »Oče, oče, oče!«

Mož je obstal, pogledal in pomahal z roko. Nato pa je dal znamenje, naj se pelje dalje, in nadaljeval svojo pot.

Voz je ropotal po cesti dalje. Deček je sedel popolnoma tiho. Pripeljalali so se mimo krompirjeve njive. Na njej je delalo več ljudi in kopalo iz črne zemlje bele, duhteče gomolje. Avgust Bajželj, oskrbnik, je čuval nad vsemi kot molčec kralj. Toda od vseh je čemal težke, napolnjene košare in usipal njihovo vsebino v velikanski voz.

Tedaj se je mlad fant ločil od delavne skupine, stekel par korakov, padel preko vreče krompirja, se pobral, se spotaknil še enkrat ob neko brazdo, snel čepico z glave, jo vihtel kakor nor po zraku, skočil preko cestnega jarka, stopil k vozu in rekel sopihajoč:

»No, Henrik, to je pa dobro, da si zopet prišel!«

»Dober dan, Janček! Kako imaš mrzle roke.«

»No, le pobiraj krompir, ko je zemlja tako mrzla. Lahko si vesel, da si četrtošolec in lahko vedno sediš v sobi.«

»Janček, ti moraš iti z menoj!«

Henrik je zavpil proti njivi:

»Hoj! Bajželj! Oskrbnik! Ali se sme Janček peljati z menoj?«

Velikan se je zamislil, stresel najprej močno z glavo, nato zopet mislil dalje, zmajal nato neodločno z ramami, nato pa je kratko prikimal in se obrnil proč.

»To sem že vedel,« je rekel Janček in splezal na voz, »povem ti, jezil bi se, če se ne bi peljal s teboj, in jaz tudi.«

Tudi samotni lovec je šel domov. Ni imel sreče. Njegova lovska torba je bila prazna.

Srečal Naglič se je zasmejal. On in srečal Te že dolgo ni bilo zanj.

Truden se je naslonil na svojo puško in s turobnim pogledom je zrl preko golega, mrtvega polja in proti oblakom, ki so težko viseli proti gorovju. Šele čez nekaj minut je samotar zapazil, da je bil v nevarnosti, zakaj petelin njegove puške, na kateri cevi je slonel, je bil napet.

Trpko je zadrgetal obraz moža, dvignil puško in izstrelil oba naboja v zrak. Zaprl je oči ob votlem puku in šel dalje.

In kakor večkrat v zadnjem času, je šel k Preku. Dobil je krčmarja samega, zakaj bilo je še zgodaj popoldne.

»No, ali si prinesel obresti. Herman?« je vprašal krčmar prijazno.

»Ali se ti tako mudi z obrestmi? Misli sem, da jih ne potrebuješ tako nujno.«

»No da, vsak potrebuje svoj denar, vsak, Herman! Jaz tudi!«

Naglič je okorno sedel za mizo.

»Izreži mi jih iz kože! Nimam nič! Čarati ne zna nihče!«

Krčmar je zlovoljno obrnil hrbet in čemerno gledal skoz okno. Vse je bilo tiho. Oba sta molčala.

Tedaj so se odprla vrata in vstopil je približno sedemnajstletni fant, močan in z idiotskim obrazom. Bil je edini Prekov sin.

»Hu, hu!« je rekel in si drgnil roke. »To je danes mraz! Nočem biti na polju — nočem — niti malo nočem.«

»Glej, da izgineš zopet ven, ti lenoba!« je rekel Prek.

Toda sin se mu je smejal.

»Ti si lenoba! Oh, to je mraz! Tukaj pa je toplo. Tukaj je mnogo lepše!«

Začel je žvižgati in skakati na eni nogi po sobi ter si je mencaje drgnil ušesa in nos. Nato je sedel za mizo. Prek ga ni več gledal. Obrnil se je zopet k Nagliču.

»Poglej, Herman, red mora biti. V denarnih zadevah se konča dobrodušnost. Za podariti nima nihče kaj.«

Naglič je skočil kvišku in udaril s pestjo po mizi.

»Podariti? Kdo govori o podaritvi? Od nikogar ne potrebujem, da bi mi kaj podaril in od tebe najmanj. Tako daleč še nisem!«

Prek je zmajal z ramami.

»Vedno takoj užaljen! Vedno isti gošpod, ki se mu ne sme ničesar reči. Poglej, Herman, to je tvoja napaka. Tako si polagoma prišel z vsemi kmeti narazen. Ko bi imel več prijateljev —«

»Oh, molči, pusti me na miru s temi tepci!«

»Hihihi — tepci, tepci, tepci!« se je režal idiot.

»Glej, da se izgubiš, Avgust!«

Fant se ni premaknil s prostora.

»Ne,« se je režal. »Mraz je!«

Naglič je zopet povzel besedo.

»Ali bi mi kdo od teh pomagal? Kaj? Nihče! Bali bi se. Niti vinarja mi ne bi posodili.«

»Ena — dve, levo — desno, ena — dve, levo — desno!« Idiot si je napravil papirnato čako in je korakal po sobi.

»Glej, da se spraviš ven, Avgust,« mu je rekel Naglič. »Saj ne more človek govoriti nobene pametne besede. Ti, tepec neumni!«

Avgust se mu je spačil. »Zunaj je mraz. Ena — dve, desno — levo!« Nato je nenadoma obstal, zažugal kmetu s pestjo in zakričal:

»Vi nimate pravice ven metati! Hu, tako mraz je, tako zelo mraz!«

Glasno je zatulil. Oče mu je prijazno rekel: »Sedi lepo tiho v kot, Avgust! Lahko ostaneš tu!«

Bil je silno ozlovoljen. Sam je večkrat zakričal nad svojimi otroci, toda ni pustil,

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10.

da bi jim tuj človek kaj rekel. Idiot je sedel za mizo in nekaj časa zamolklo tulil pred se. Od časa do časa je pogledal proti možema in zažugal s pestjo. Potem je vzel z glave papirnato čako in razvil list časopisa. Zagledal je na njem sliko, ki ga je očividno zelo zanimala, zakaj neprestano je strmel vanjo, se smejal, včasih zadovoljen pokimal in pri tem rezal obraze.

Kmet iz vasi je stopil v sobo.

»Dobro dan, Prek, dober dan, Naglič!«

»Dobro dan, Repar!«

»No, kako gre?«

Naglič se je smejal.

»Dobro gre! Sijajno gre! Kako naj bi šlo?«

Kmet je prikimal.

»No, da, kako naj bi šlo bogatemu Nagliču? Temu mora iti dobro! Ste že slišali? Pri Zaleharjevih je snoči gorelo. Skedenj in hlev sta zgorela.«

»Torej tam je bilo?« je rekel krčmar. »Videli smo rdeče nebo; to je moral biti velikanski ogenj. No, kako pa se je to zgodilo?«

Repar je skomignil z ramami in se smejal s smehom, ki je mnogo povedal.

»Kdo vel? Če je kdo dobro zavarovan in je poslopje že za nič, potem požar ni taka nesreča.«

Naglič se je ostro zasmejal.

»Imaš prav! Človek bi sam želel, da bi kdaj gorelo!«

»Ne pregrešite selc je rekel Prek.

Repar je pozorno pogledal Nagliča.

»No, pri tebi so poslopja še čisto dobrala!«

Naglič je zmajal z ramami.

»Dobra? Kaj se pravi dobra? Vedno je treba kaj popravljati. Skedenj bi rad dal na novo pokriti, in hlev za krave je prav revno opremljen. Stari ljudje niso imeli nobenega pojma, kako se mora pametno zidati hlev. No, in kakor je pri Zaleharju — dobil bo lepo vsoto denarja iz zavarovalnice, in potem — pogorelcu vsak rad pomaga. To ni tako zelo hudo.«

»No, končno, sedaj pred zimo — baš prijetno tudi ni.«

»No da, to so same besede,« je rekel Naglič.

S tem je prešel govor na druge stvari. Prišlo je par novih gostov in debeli krčmar je vedno hodil semintja s polnimi kozarčki žganja. Največ je pil Herman Naglič.

Podpirajte zidavo Marijinega svetišča na Rakovniku. Svečana posvetitev tega svetišča bo krona prvega slovenskega marijanskega shoda.

Nevednost več denarja stane, kot ga požre davkarja.

Pri vseh nakupih manufakturnega blaga priporočamo

Oblačilnico za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z. v Ljubljani

Oglejte si njeno centralno skladišče v palači "Vzajemne posojilnice" na Miklošičevi cesti poleg "Uniona". Podružnici: v Stritarjevi ulici 5, na Dunajski cesti 29

Cene zelo zmerni!

Zadružno podjetje!

Poletni dan — mladostni dan ...

Poletni dan, poletni dan,
vrtovi vence ti pletó.
Kako si velik in krasan:
na polju rumeni zlato
in v mladem srcu, v duši mladi
cvetijo nade in zakladi.

Poletni dan — mladosti dan
od jutra do večera zlat.
Kako si velik in krasan,
cvetoč, ponosen in bogat!
Svetlobe poln in poln moči,
da temna noč se te boji.

Mladosti dan — veselja dan...
A če se žarko solnce skrije
in ljut vihar zdivia čez plan
ter mlado cvetje v prah razbije,
tedaj srce zagrne se v bridkost:
polomljen cvet — uničena mladost...

Poletni dan — mladosti dan,
kako si velik in krasan,
če večna luč in rajsko cvetje
krasi življenja mladoletje!

Limbarski.

Največji ropar in ubijalec naših ljudi
je oštarija. Ropa milijone, ubija pamet, pre-
prečuje potrebno izobrazbo.

Satan! Najnovejši aparat za klepanje in
brušenje KOS, naročite takoj pri
IVAN SAVNIK, KRANJ.

Cena za 1 komad 60 Din. Trgovci znaten popust!

**KDOR NAROČA ALI KUPUJE SVOBODO.
MISELNO IN PROTINARODNO ČASOPIS.
JE — ZLASTI »DOMOVINO«, »JUTRO«,
»SLOVEN. NAROD« — PODPIRA BREZ-
VERSTVO, VELESRBSTVO TER GREŠI
PROTI LASTNI DRUŽINI IN LASTNEMU
NARODU.**

MODROCE

dobro napravljene vseh vrst: Vrhni afrik modroc
400 Din, spodnji (federmodroc) 425 Din, mreže za
postelje 175 Din, žima od 35 Din dalje, afrik 5 Din
dobite tudi izgotovljen modroce in te vam na-
pravi po izbiri blaga in po meri takoj najceneje
specijalna zaloga tapetniških izdelkov

RUDOLF SEVER
LJUBLJANA, Gosposvetska c. 6,

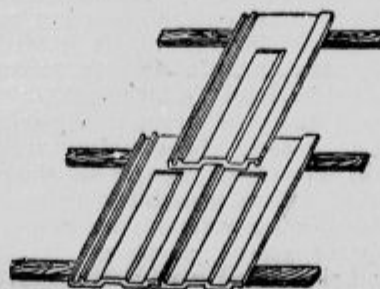

Halo! IVANKA: Oče, sedaj boste vendar
usnje kupili in dali delati čevlje, ker
je dosti ceneje; bomo vsaj obuli.
OČE: Ivanka! ali veš, da je treba dosti šteti? —
IVANKA: Oče, to je vaša stara pesem! Vi le ku-
pite tiste ničvredne škarpe in vsi homo zopet vse
zimo bosi kot lani. Vrhtega ste bili vsi bolni, jaz
uboga reva sem pa morala na pol bosa v mesto
po zdravila. — OČE: Ivanka, te bom pa ubogal. —
IVANKA: Oče! Veseli me, da ste si dali dopove-
dati! Kdor boče svojo družino dobro obuti, naj
kupi usnje na sejmu v Moravčah, Velikih Laščah,
Litiji, Ribnici, Črmošnjicah, Mokronogu, Radečah
in v Zagorju

na stojnici Franc Perko.

Več obresti ti nese temeljita izobrazba
v tvoji stroki kot stotisoči v hranilnici.

! Ako še niste, pošljite naročnino!

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu
nudi po poljubni množini, takoj dobavno, najboljše
preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za-
rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno izličejo glavna obeležja, namreč: ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi : FRANCK : z mlinčkom« je kavi tako potreben, kakor začimba juhi. —

CROBATH

FRANC d. z o. z. KRANJ

Na debelo in drobno. — Prepričajte se pred nakupom.

Zahtevajte pri trgovcih na doželi in kupujte **manufakturno blago** od stare leta 1855 ustanovlj. tvrdke

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih premogovnikov,

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priložna posebno prvovrstni češkoslovaški in angl. KOKS za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete. Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

Dieselov motor

fabrikat Grätker tovarne vagonov, 20 PS, 260 tur, za leč in pogon, garantirano zmožen za obrat, kompl. z vsemi potrebnimi, ohranjen kot nov, se za priložnostno ceno 90 milj. avstr. kron odda. Cenj. pismene ponudbe na ING. ED. BERGER, GRAZ, Mandelstrasse 30, AVSTRIJA. 3355

DRVA bukova kakor tudi hrastova, suha, dobavlja v vagonih pošiljkah najcenejše **FRANC KNEZ**, Tržišče, Dolenjsko. 3403

KUPUJTE

vse Vaše potrebščine, novodošlega pomladanskega in letnega **BLAGA** za ženske in moške obleke, svilo, etamin, batist, saten, perilo, Nilon, kotenino, oksfort, cefir, cvilih za madroce, odeje, kose, posteljne garniture i. dr. Najnovejše svilnate in čipkaste rute in šerpe pri znani domači trgovini

Janko Ččšnik, Ljubljana, Lingarjeva in Stritarjeva ulica

BLAGO SAMO ČEHOSLOVAŠKI IZDELEK!

Opozarjam žene in neveste pri nakupuopreme (bališa) cene znatno **NIZKE** in **ZMERNE**.

Učenec za mizarstvo obrt se sprejme. T. JEGLIČ, varstvo, Trebnje, Dolenjsko.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 160,000.000.

Za botre in birmance

audi veliko izbiri raznega VOLNENEGA in perilnega **BLAGA** in sicer:

sukno, 140 cm široko . . . od Din 55.— naprej
ševite v vseh barvah . . . od Din 50.— naprej
razno blago za obleke . . . od Din 16.— naprej
bela in modra kontenina . . . od Din 15.— naprej
cefirje . . . od Din 12.— naprej
Nadalje razno hlačevino, žamet, platno, cvilj, odeje, svilene in navadne rute, otroške obleke, predpasnike, moške srajce, vseh vrst kravate, nogavice itd. — **PAZITE** na NASLOV **tvrdke:**

F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA št. 29
(v bližini zmajskega mostu). — Vsakdo se lahko prepriča, da kupi tu tako poceni, kot nikjer drugje.

LEPOTA? SVEŽOST MLADOSTI? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: **Elza-obrazna** in **kožo obvarujoča pomada** (2 lončka s pakovanjem in pošt. 25 Din). **Elza-pomada za rast las** (2 lončka s pakovanjem in pošt. 25 Din). **Elza-lilijno milo lepote** (4 kose s pakovanjem in pošt. 40 Din) in 10 odst. doplatka in drugi Elza-preparati kakor Elza-cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd. Naslov: Lekarar **EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA**, Elza-trg št. 16, Hrvatsko. 7722

Volneno in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega blaga dobite v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri tvrdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Medena ulica
- Pred Skotijo.

Zahtovajte cenik ali vzorčno knjigo!

škoduje zdravju
reditega si kupite
pravno-
čisto
močan, fin in poceni

Mokrota

ki ga pa dobite edino v veletrgovini R. Stermečki, Celje. Trgovci en gros-cene. Istotam se letos prodaja po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno blago. **Naročite cenik!**

NAJBOLJŠA JE IN OSTANE »PEKLENSKA KOSA«

Dobl se po vseh večjih trgovinah ali pa pri
F. S. ŠKRABAR
samoprodaja »Peklenjskih kos« -- **VIŠNJAGORA.**

ZVONOLIVARNA
ZVONOGLAS
TOMANOV
ULICA
MARIBOR TELEFON 274
HITRA POSTREŽBA
PRVOVRSTNA IZVRŠITEV, NIZKE CENE
RAČUN PRI
ZADRUŽNI GOSPODARSKI BANKI
MARIBOR

ZVONOGLAS
OKUSNO
IZDELANI
BRONASTI
ZVONOVI
HARMONIČNO
AKORDIČNI
TRAJNI
GLASOVI

Zastonj Vam **BLAGA** za obleko da
in perilo nikdo ne
toda po izredno nizkih cenah ga dobite pri tvrdki
»DANICA«, Majzelj & Rajšelj

Ljubljana, Turjaški trg 1 (bivša Preskrbovalnica).
Velika zaloga sukna, hlačevine, žameta, kontenine, tiskovine, etamina, blaga za žimnice, odej, pletov, nogavic, kravate, naglavnih rut, srajc, ovrtnikov, jopic, nahrbtnikov, ter najrazličnejšega drugega blaga. - Istotam zaloga **USNJA** vseh vrst. **VSAK NAJ SI OGLEDA!** — **KROJAČI** in prodajalci poseben popust. 2175

MERAKL
barve, črnila, lake, klt. emalle.
čopiče in zajamčeno čisti linč
najboljše kakovosti audi

MEDIČ-ZANKL družba
Z O. Z.
Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče
Tovarne
Ljubljana -- Medvode.

ZOPER SLABOKRVNOST

SLABO PREBAVO in **OSLABELOST** vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj **»AROMATIZIRANO ŽELEZNATO TINKTURO«**, ki jo izdeluje lekarna **»Pri angelu varhu«** na Vrhniki. — Je izvrstnega okusa, ne kvari zob in jo uživajo odrasli in pa otroci z najboljšim uspehom. 1 steklenica (pol litra) stane 20 Din. Razpošilja se vsaka količina, priporočljivo pa je zaradi cenejšje poštne naročiti vsaj 3 steklenice naenkrat. Zahvale na razpoložljivišite na lekarnarja **HOČEVAR-JA** na **VRHNIKI!**

Poslano. Obžalujem svoj žaljivi nastop ob priliki orlov. tabora 11. maja napram g. dr. Iv. Kavecu, članu tuk. Sokola. - Št. Vid n. Lj. - Kovač Lojze.

Vrvarna KAROL ADAMIČ

nudi vsakovrstno vrvarsko blago lastnega izdelka, kakor **UZDE, STRANGE, MOTVOZ** (špaço), **GURTE, DRETO, MREŽE**, vsakovrstne **VRVI** za zvonove itd. — Solidno delo, cene konkurenčne. **KAMNIK, Velika ulica 19.** — Kupujem **PREDIVO** po najvišji ceni. 3186

Miši, podgane, stenice in ščurki

morajo poginuti, ako uporabljate naša proizvedena sredstva: proti mišim in podganam Din 1.50, za ščurke 10 Din, za stenice 10 Din, za molje 5 Din, proti mršesu 5 in 7.50 Din, mast proti vsem 5 Din, mast proti vsem v obliki 7.50 Din, proti mravljam 7.50 Din. Retor za čiščenje madežev 7 Din. Pošilja po povšetju. **»Artis«, kem. laboratorij M. Jünker, Zagreb, Petrinjska ulica 8/III.**

„SALONIT“

AZBESTNI ŠKRILJ nadkriljuje strešno opako zbog svoje trpežnosti, je izredno ahek in elastičen, kljubuje vodi, mrazu, vročini, vlagi in vremenskim neizodam.

Sestoji iz prvovrstnega Portland cementa našega lastnega proizvoda in najboljšega azbesta iz prvovrstnih svetovnih rudnikov.

Ako uporabljate **Salonit**, prišedite denar in čas.

Vsak poedini varčen gospodar, kateremu je laže na tem, da pokrije svojo stavbo trpežno in lično, si bo osvojil za pokrivanje svojih poslopij edino **SALONIT**.

SALONIT je neizgorljiv in nepremočljiv. Ako **Salonit** uporab., prihranite na stroških. lažji je kot vsak drug proizvod sedanosti. Obvaruje pred vlago, ognjem in strelo. Nimate nikakih vzdrževalnih stroškov. Izborna izolira vsako zračno izpremembo. Trpežen in vzdržljiv proti najslu. viharju.

Vzorke, cenike, kataloge, navodila in proračune pošiljamo brezplačno.

„Split“ d. d. za cement
Portland, Ljubljana.
Zastopniki in zaloge v vseh večjih krajih.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled. **Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. **Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.**